

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa – profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 14- 15 grudnia 2016 r. na kierunku psychologia prowadzonym w ramach obszaru nauk społecznych i nauk humanistycznych na poziomie jednolitych studiów magisterskich o profilu ogólnoakademickim realizowanych w formie stacjonarnej i niestacjonarnej na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Gdańskiego

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: dr hab. Krzysztof Szewior, członek PKA

członkowie:

- 1. prof. dr hab. Bożena Janda-Dębek, ekspert PKA**
- 2. prof. dr hab. Janusz Zdebski, ekspert PKA**
- 3. mgr Beata Sejdak, ekspert ds. wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia**
- 4. Bartłomiej Majewski, ekspert ds. studenckich**

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Ocena jakości kształcenia na kierunku *psychologia* prowadzonym na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Gdańskiego została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac przyjętego przez Prezydium PKA na rok akademicki 2016/2017.

Polska Komisja Akredytacyjna po raz trzeci oceniała jakość kształcenia na w/w kierunku w związku z upływem okresu obowiązywania oceny pozytywnej wyrażonej w uchwale Prezydium PKA z dnia 11.02.2010 r.

W wyniku oceny przeprowadzonej w 2009 roku sformułowano uwagi dotyczące: sylabusów przedmiotów, procesu dyplomowania; obsady zajęć oraz upowszechnienia studentom wyników z ewaluacji zajęć dydaktycznych. W toku bieżącej wizytacji uzyskano informację, iż władze jednostki zastosowały się do wskazanych uchybień i podjęły działania naprawcze we wskazanych powyżej obszarach, w których wdrożono także rozwiązania systemowe.

Aktualna wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Zespół Oceniający PKA (dalej ZO PKA) poprzedził wizytację zapoznaniem się z Raportem Samooceny przedłożonym przez władze Uczelni, odbył spotkanie organizacyjne w celu omówienia wykazu spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni i ocenianej jednostki oraz ustalenia szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji; dokonano także podziału zadań pomiędzy członków ZO. W trakcie wizytacji odbyły się spotkania z nauczycielami akademickimi prowadzącymi zajęcia na ocenianym kierunku studiów, ze studentami, z osobami i gremiami odpowiedzialnymi za praktyki, za wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia, z Samorządem Studenckim. Przeprowadzono hospitacje zajęć oraz wizytację bazy dydaktycznej wykorzystywanej w realizacji zajęć na ocenianym kierunku studiów. W toku wizytacji ZO PKA dokonał przeglądu prac dyplomowych i etapowych, a także przedłożonej dokumentacji.

Przed zakończeniem wizytacji dokonano wstępnych podsumowań, sformułowano uwagi i zalecenia, o których Przewodniczący ZO PKA poinformował władze Uczelni i jednostki na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków ZO PKA, w Załączniku nr 2.

OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY PROGRAMOWEJ DLA KIERUNKÓW STUDIÓW O PROFILU OGÓLNOAKADEMICKIM					
Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia		X			
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe ¹ zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		X			
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia	X				
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, oraz prowadzenie badań naukowych	X				
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy		X			
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów		X			

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe informacje i syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli nr 1.

Uczelnia w odpowiedzi na Raport z wizytacji wnioskuje o podwyższenie oceny w czterech kryteriach, tj. nr 1, 2, 5 i 6.

Uczelnia wskazuje w odniesieniu do:

1

Określenia: obszar wiedzy, dziedzina nauki i dyscyplina naukowa, dorobek naukowy, osiągnięcia naukowe, stopień i tytuł naukowy oznaczają odpowiednio: obszar sztuki, dziedziny sztuki i dyscypliny artystyczne, dorobek artystyczny, osiągnięcia artystyczne oraz stopień i tytuł w zakresie sztuki.

Kryterium nr 1

- a. pkt. 1.5.5., że studenci są stopniowo przygotowani do podejmowania samodzielnych inicjatyw badawczych. W tym celu mają zaplanowane zajęcia dedykowane temu celowi oraz w ramach innych kursów. Ten cykl obejmuje 22% całości programu;
- b. pkt. 1.5.6. dot. wyboru kursów do wyboru Uczelnia w odpowiedzi na raport ZO PKA opisała etapy wyboru przedmiotów;
- c. 1.5.9. dot. procesu umiędzynarodowienia – stwierdzono, że oferta zajęć obejmuje studentów z Polski i z zagranicy.

W odniesieniu do kryterium nr 1 Uczelnia podkreśla, że koncepcja kształcenia na kierunku psychologia jest całościowo spójna, zachowuje właściwą sekwencję pomiędzy grupami zajęć i poziomem wprowadzenia w zagadnienie.

Kryterium nr 2

- d. Uczelnia podkreśla walory kadrowe pod względem liczbowym i jakościowym, co przekracza znacząco wymagany skład i liczbę nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, ponadto podkreśla się fakt publikacji na liście JCR, pozyskiwanie grantów badawczych z różnych źródeł oraz prowadzenie badań podstawowych. W odpowiedzi na raport ZO PKA wzmocniono argumentację pierwotnie zaprezentowaną dot. działalności publikacyjnej i wydawniczej (szczególnie związanej z własnym ośrodkiem) oraz środowiskowego oddziaływania zarówno w wymiarze krajowym, jak i międzynarodowym. Pozwala to wyżej ocenić owocne naukowe kontakty zagraniczne pracowników Instytutu i ich wpływ na proces dydaktyczny oraz ścieżki rozwoju zawodowego.
- e. Wyjaśniono dostrzeżony przez ZO PKA brak zasadności obsady wybranych zajęć dydaktycznych, która powinna bazować na dorobku naukowym nauczycieli akademickich. Uczelnia stwierdza, że część tego grona wdraża się do prowadzenia zajęć poprzez podjęcie badań naukowych i doświadczenie dydaktyczne.;

Kryterium nr 5

- f. Uczelnia szerzej wskazuje na działalność kół naukowych, silne zaangażowanie studentów w działalność dydaktyczną, badawczą, promocyjną, publikacyjną, na rozwój u studentów kompetencji miękkich, na organizowanie szeregu szkoleń i promocję umiędzynarodowienia procesu i ścieżki kształcenia studentów.

Kryterium nr 6

- g. Uczelnia wyjaśniła kwestię badania losów zawodowych absolwentów, przedstawiono działania doskonalące oraz aktualny stan rozwoju tego narzędzia diagnozy jakości i trafności nauczania akademickiego.

W odniesieniu do kierunku psychologia Uczelnia zobowiązała się do:

- kontynuowania działań doskonalących w zakresie umiędzynarodowienia;
- oraz monitorowania losów zawodowych absolwentów;
- promowania wśród studentów narzędzi diagnozy jakości kształcenia (administracji i

obsługi studenta).

Do odpowiedzi dołączono załączniki w postaci wzoru ankiety ewaluacyjnej.

Tabela nr 1

Kryterium	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe ² zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia	X				
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy	X				

1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

1.1. Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia.*

1.2 Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.

1.3 Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.

2

Określenia: obszar wiedzy, dziedzina nauki i dyscyplina naukowa, dorobek naukowy, osiągnięcia naukowe, stopień i tytuł naukowy oznaczają odpowiednio: obszar sztuki, dziedziny sztuki i dyscypliny artystyczne, dorobek artystyczny, osiągnięcia artystyczne oraz stopień i tytuł w zakresie sztuki.

1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego/których kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami kształcenia określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy, oraz w dalszej edukacji.*

1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonego dla ocenianego kierunku o profilu ogólnoakademickim.*

1.5.1. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy.

1.5.2 Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku.*

1.5.3. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia - co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, obejmujące podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań, zaś studentom studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich – udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie prac badawczych przez studentów.*

1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

1.5.5. Punkcja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie/dziedzinach nauki związanej/związanych z ocenianym kierunkiem więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS.*

1.5.6. Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.*

1.5.7. Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa.*

1.5.8. W przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe, jednostka określa efekty kształcenia i metody ich weryfikacji, oraz zapewnia właściwą organizację praktyk, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do celów i efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku.

1.5.9. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

1.6. Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1.6.1. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów.*

1.7. System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.*

1.7.1. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, oraz w odniesieniu do

wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć.*

Ocena - w pełni

Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

1.1.

Wydział w kształceniu na kierunku psychologia ma długoletnie doświadczenie. Kierunek ten jest prowadzony na Wydziale Nauk Społecznych, a zatem w „naturalnych” warunkach z uwagi na obszar wiedzy i otoczenie dyscyplinami naukowymi. Warty podkreślenia jest fakt, że obok psychologii oferta Wydziału obejmuje także pedagogikę. To posiłkowanie widoczne jest chociażby na osadzeniu psychologii na szeregu dyscyplin naukowych właściwych dla dwóch obszarów wiedzy. Potwierdza to holizm poznawczy, co w przypadku studiów związanych z człowiekiem ma fundamentalne znaczenie i potwierdza tym samym uniwersytecką perspektywę nauczania, wpisywanie się kierunku psychologia w misję rozwoju UG. Działanie to wyraża się duchem humanizmu, tolerancji i poszanowaniem zasad demokracji, rozwijaniem wrażliwości społecznej i społecznego zaangażowania, samokształceniem. Na poziomie intelektualnym standard uniwersytecki i oczekiwania wobec kierunku zająbiają się w określeniach: profesjonalizm, świadomość psychologiczna i społeczna, rozwijanie umiejętności poznawczych, badawczych, diagnostycznych, aktywności i zaangażowania. Program kształcenia – na poziomie koncepcyjnym i konceptualizacji odpowiada zasadom dobrej praktyki. Pozostając w głównym nurcie rozwoju dyscypliny uwzględnia minione i najnowsze ustalenia naukowe krajowe i międzynarodowe. Dalsza troska o kierunek studiów mieści się w strategii rozwoju jednostki dążącej do uzyskania silnej pozycji w kraju, a dominującej w regionie w zakresie nauczania na jak najwyższym poziomie akademickim. Jednym z filarów tegoż działania jest kompleksowe objęcie psychologii (jak i pozostałych kierunków studiów) WSZJK we wszystkich obszarach wpływających na atrakcyjność studiów oraz Wydziału jako miejsca zatrudnienia.

1.2.

Plany rozwoju psychologii koncentrują się na dwóch kierunkach działania. Pierwszy to stała i konsekwentna aktualizacja treści i efektów kształcenia uwzględniająca najnowsze osiągnięcia nauki, drugi polega na rozwijaniu oferty programowej w taki sposób, aby odpowiadała potrzebom środowiska społeczno-gospodarczego. Wyrazem tego jest uruchomienie ścieżki specjalizacyjnej *psychologia sportu* oraz specjalności *psychoseksuologia*. Instytut Psychologii uzyskał również uprawnienia do prowadzenia specjalności *psychologia kliniczna*. Planuje się utworzenie od roku akademickiego 2017/2018 nowej specjalności *psychologii pracy i biznesu*. W porozumieniu z interesariuszami zewnętrznymi, przedstawicielami rynku pracy, stowarzyszeniami psychologów praktyków tworzone są nowe kierunki studiów podyplomowych (np. Wczesne wspomaganie oraz edukacja i terapia dzieci i młodzieży z zaburzeniami rozwoju). Rozwija się u studentów umiejętności miękkie, cenione przez pracodawców, np. wysoką sprawność komunikacji werbalnej i niewerbalnej, umiejętność radzenia sobie ze stresem, empatię, wywieranie wpływu. Plany rozwoju kierunku uwzględniają również jego szersze umiędzynarodowienie. Należy pozytywnie ocenić realizowane i zakładane plany rozwoju ze względu na ich spójność i osadzenie w realiach.

1.3.

Instytut Psychologii UG prowadzi jednolite studia magisterskie stacjonarne oraz niestacjonarne

przyporządkowane do obszaru i dziedziny nauk społecznych oraz do dyscypliny naukowej: psychologia oraz do obszaru i dziedziny nauk humanistycznych. Analiza efektów kształcenia wykazuje, iż jest to przyporządkowanie właściwe.

1.4.

Realizowany program, niezależnie od formy studiów stwarza studentom odpowiednie warunki uzyskania odpowiedniego poziomu wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów uwzględniają zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, np. „Student ma pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, psychologicznym, jak i społecznym”. Zrealizowana praktyka powinna zapewnić „...pogłębione umiejętności obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania złożonych sytuacji psychologicznych oraz analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań”. Umiejętności pozwalające na uczestnictwo w badaniach naukowych studenci zdobywają w modułach, w których efekty kształcenia zorientowane są na prace empiryczne, w tym i psychometryczne. W analizowanych sylabusach zachowane są odpowiednie proporcje pomiędzy efektami związanymi z wiedzą umiejętnościami i kompetencjami społecznymi. Np. w sylabusie „Psychologii rozwoju człowieka” 2 efekty odnoszą się do wiedzy, 3 do umiejętności a 4 do kompetencji społecznych. Sylabus „Praktyki zawodowej” obejmuje 1 efekt z zakresu wiedzy, 3 efekty dotyczące umiejętności i 3 związane z kompetencjami społecznymi. Efekty są sformułowane w sposób komunikatywny, z użyciem odpowiedniej terminologii. Wskazują one na zakres wiedzy do nabycia i określają umiejętności i kompetencje społeczne. Studenci uczestniczący w spotkaniu z ZO PKA posiadali wiedzę na temat efektów kształcenia i ich pełne zrozumienie. Podkreślali łatwość dostępu do nich przez Portal Studenta. Również na pierwszych zajęciach z danego przedmiotu wykładowcy informują studentów o efektach, które zakładane są dla danego przedmiotu.

1.5.

1.5.1.

Oceniany kierunek studiów nie przygotowuje do zawodu nauczyciela. Studenci jednolitych studiów magisterskich trybu stacjonarnego i niestacjonarnego mają jednak możliwość indywidualnej realizacji poza obowiązującym kierunkiem przygotowania pedagogicznego kwalifikującego do zajmowania stanowiska nauczyciela zgodnie z rozporządzeniem MEN z dnia 12 marca 2009 r.

1.5.2.

Analiza programu kształcenia dowodzi, iż dobór treści programowych odpowiada zakładanym efektom kształcenia. Moduły obowiązkowe na pierwszych latach studiów obejmują podstawowe dziedziny psychologii: Biologiczne podstawy zachowania człowieka, Psychologia emocji i motywacji, Psychologia osobowości, Psychologia rozwoju człowieka, Diagnoza psychologiczna, Psychologia procesów poznawczych. Na wyższych latach studiów treści te dopełniane są wybieranymi przez studentów modułami specjalistycznymi. W modułach specjalnościowych zajęcia praktyczne prowadzą specjaliści z bogatym doświadczeniem zawodowym, co pozwala na dostosowywanie programu modułu do wymagań rynku pracy. Sylabusy, udostępniane studentom, zawierają informacje o wykładowcach odpowiedzialnych za realizację modułu, liczbie godzin, wymaganiach i celach przedmiotu. Student ma rozpisaną tematykę zajęć, obowiązującą literaturę, reprezentującą zarówno bazowe, jak i najnowsze publikacje z zakresu psychologii, warunki zaliczenia przedmiotu. Autorami treści programowych są nauczyciele akademicy, realizujący badania naukowe w obszarze problematyki przedmiotu. Stanowi to gwarancję odpowiedniego doboru treści kształcenia, odpowiadających aktualnemu stanowi wiedzy, o czym świadczy

wprowadzanie nowych specjalności jak psychologia sportu czy psychoseksuologia.

1.5.3.

Stosowane metody kształcenia sprzyjają aktywizacji studentów, uczeniu ich samodzielności w zdobywaniu wiedzy, wykonywaniu pod kierunkiem nauczyciela akademickiego a później samodzielnie prac badawczych. Stosowane metody są w wystarczającym stopniu różnorodne, aby studenci osiągnęli wszystkie zakładane efekty kształcenia. W tym celu został wprowadzony system modułowy. Moduły oprócz wykładów zawierają szereg zajęć praktycznych: ćwiczenia, seminaria, warsztaty, analizy przypadków, prace projektowe, przygotowywanie prezentacji, diagnozy psychologicznych, opracowywanie wskazanych tematów. Studenci już od I roku są wdrażani do projektowania i prowadzenia badań naukowych oraz opracowywania i interpretowania ich wyników. Służą temu celowi moduły: Metodologii badań psychologicznych, Podstaw statystyki psychologicznej, Pakiety statystyczne dla psychologów. Podczas seminarium kursowego studenci pracując w zespołach nabywają i doskonalą umiejętności badawcze, przygotowując się do samodzielnej pracy w ramach seminarium magisterskiego. Studenci są również włączani do prowadzonych w Instytucie projektów badawczych. W opinii studentów, stosowane metody kształcenia pozwolą im skutecznie funkcjonować na rynku pracy.

1.5.4.

Jednolite studia magisterskie trwają pięć lat czyli dziesięć semestrów. W tym czasie studenci zarówno studiów stacjonarnych jak i niestacjonarnych powinni uzyskać 300 punktów ECTS, co szczegółowo przedstawione jest w planie studiów. Studenci studiów niestacjonarnych realizują 60% godzin planu przewidzianego dla studiów stacjonarnych. Jeden punkt ECTS to w przeliczeniu 25-30 godzin pracy obejmującej zarówno zajęcia dydaktyczne, jak również pracę własną studenta. Czas trwania kształcenia jak również nakład pracy studenta określony liczbą punktów ECTS umożliwia osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia. Konstrukcja programu studiów odpowiada zasadzie „od ogółu do szczegółu”, czyli najpierw realizowane są moduły ogólne i kierunkowe, a następnie wybierane specjalności. W sylabusie każdego przedmiotu student otrzymuje szczegółowe informacje o warunkach i formie zaliczenia przedmiotu, literaturze obowiązkowej, uzyskanych efektach kształcenia.

1.5.5.

Punktacja ECTS w pełni odpowiada wymaganiom określonym w Rozporządzeniu MNiSW z dnia 1 października 2014 r. Około 180 punktów ECTS, (w zależności od specjalności) czyli 60% ogółu punktów ECTS jest powiązanych z badaniami naukowymi prowadzonymi przez pracowników Instytutu Psychologii zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych. Na modułach: Metodologia badań psychologicznych, Podstawy statystyki psychologicznej, Psychometria, Pakiety statystyczne dla psychologów, Technologie informacyjne, Diagnostyka psychologiczna studenci nabywają umiejętności związane z prowadzeniem badań, przygotowują narzędzia, opracowują statystycznie wyniki. Moduły Seminarium magisterskie związane są z badaniami empirycznymi do przygotowywanej pracy dyplomowej. Moduły specjalnościowe wybierane przez studentów również są powiązane z badaniami (np. Moduły neurobiopsychologii stosowanej, Moduły psychoseksuologii stosowanej, Pomoc psychologiczna). Studenci mogą również uczestniczyć w badaniach prowadzonych w Instytucie, co potwierdziła przedstawiona dokumentacja oraz rozmowa ze studentami. Program studiów spełnia wymagania określone w rozporządzeniu w sprawie warunków prowadzenia studiów.

1.5.6.

Studenci mają zapewnioną możliwość doboru modułów kształcenia w wymiarze przekraczającym wymagane 30% ogółu punktów ECTS. W przypadku studentów realizujących ogólny tok studiów do wyboru pozostaje 135 punktów ECTS czyli 45% (108 przypada na moduły psychologii stosowanej, 27 na seminaria kursowe i magisterskie). Studenci specjalności Neurobiopsychologia oraz Psychoseksuologia mają do wyboru 113 punktów ECTS czyli 37,6% (86 z modułów neurobiopsychologii stosowanej lub psychoseksuologii stosowanej, 27 z wybieranych seminariów kursowych lub magisterskich). Ponadto studenci studiów stacjonarnych realizują 2 punkty ECTS wybierając konkretny wykład ogólnouczelniany, studenci studiów niestacjonarnych mają do wyboru wykład ogólnowydziałowy. Przedstawione informacje dowodzą, iż jednostka zapewnia studentom dużą elastyczność w doborze modułów kształcenia. Studenci są usatysfakcjonowani ofertą tych przedmiotów, jak i samą procedurą ich wyboru. Dobrą praktyką jest szczegółowy opis proponowanych kursów i ich udostępnianie studentom.

1.5.7.

Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku oraz ich organizacja jest dostosowana do rodzaju efektów kształcenia i form ich realizacji. Zgodnie z Zarządzeniem Rektora UG nr 103/R/13 z dnia 8 listopada 2013 roku proporcje wykładów do zajęć ćwiczeniowych i warsztatowych wynoszą po 50%. W trakcie studiów oprócz wykładów studenci uczestniczą w seminariach, konwersatoriach, ćwiczeniach audytoryjnych, laboratoryjnych, warsztatach, zajęciach terenowych, praktykach. Ustalone liczebności grup wynoszą dla seminariów dyplomowych od 8 do 12 osób, dla ćwiczeń audytoryjnych, laboratoryjnych, terenowych, warsztatowych od 15 do 30 osób, wykład i proseminarium od 25 osób. W ocenie ZO PKA liczebności te są odpowiednie i umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Program kształcenia na kierunku psychologia nie przewiduje zajęć w formie e-learningu. Studenci studiów stacjonarnych jak i niestacjonarnych pozytywnie oceniają organizację procesu kształcenia. Liczebność grup w ich opinii pozwala na zdobywanie wiedzy w odpowiednich warunkach. Studenci mają możliwość indywidualizacji procesu kształcenia poprzez indywidualny plan studiów oraz indywidualną organizację studiów, których szczegółowe zasady określa *Regulamin Studiów na Uniwersytecie Gdańskim wprowadzony Uchwałą Senatu*.

1.5.8.

Studenci jednolitych studiów magisterskich stacjonarnych i niestacjonarnych realizują praktyki w wymiarze 100 godzin w dwóch placówkach na IV i V roku studiów. Wybór placówki poprzedzony jest konsultacją z opiekunem praktyk z ramienia Instytutu Psychologii. Praktyki realizowane są w ramach umów podpisanych przez Instytut z kilkudziesięcioma instytucjami prowadzącymi działalność w zakresie odpowiadającym efektom kształcenia na kierunku psychologia. Są to np.: poradnie psychologiczne, (np. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 7 w Gdańsku), szpitale (np. Szpital dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Starogardzie Gdańskim) sądy, placówki penitencjarnymi (np. Areszt Śledczy w Olsztynie) ośrodki rodzinno-konsultacyjne (np. Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza nr 2 w Gdyni) placówki opieki zdrowotnej (np. Uniwersyteckie Centrum Kliniczne w Gdańsku) organizacje samorządowe (np. Centrum Interwencji Kryzysowej w Gdańsku, Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień w Gdańsku), firmy szkoleniowe i doradcze (np. Ośrodek Doradztwa i Treningu Kierowniczego w Gdańsku). Liczba miejsc odbywania praktyk uwzględnia liczbę zainteresowanych studentów. Po konsultacji z opiekunem praktyk z Instytutu, student może sam zaproponować placówkę, w której chce odbywać praktykę. Realizowanym praktykom przypisano siedem odpowiednich dla kierunku efektów kształcenia (1 z zakresu wiedzy, 3 z zakresu umiejętności i 3 z zakresu kompetencji społecznych, np. „potrafi wybrać i zastosować właściwy dla danej działalności psychologicznej sposób postępowania, potrafi dobierać

środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań zawodowych”). Za organizację i właściwy przebieg praktyk odpowiada Kierownik praktyk oraz opiekunowie praktyk w obrębie poszczególnych ścieżek specjalizacyjnych i specjalności. Podstawą zaliczenia praktyk jest dziennik praktyk wypełniany przez studenta i zawierający opinię opiekuna praktyki w danej instytucji. Praktyki studenckie odbywają się na podstawie *Regulaminu Praktyk* dostępnym na stronie internetowej Wydziału oraz Instytutu.

1.5.9.

Istotnym czynnikiem sprzyjającym umiędzynarodowieniu procesu kształcenia jest obowiązek zaliczenia na II roku studiów przedmiotu Introduction to psychology (4 pkt ECTS). Studenci mają również 120 godzin zajęć z języka obcego realizowanych w Studium Języków Obcych UG. Słuchacze wyższych lat mają obowiązek uzyskania minimum 6 pkt ECTS w ramach zajęć z różnych obszarów psychologii stosowanej prowadzonych w języku angielskim dla studentów zagranicznych uczestniczących w programie ERASMUS.

1.6.

1.6.1.

Zasady rekrutacji są dostępne na stronie internetowej Uczelni, jak również w Dziale rekrutacji. Podstawą rekrutacji jest konkurs świadectw dojrzałości. Na kierunek Psychologia oraz specjalność Psychoseksuologia brane są pod uwagę oceny z egzaminu dojrzałości z języka polskiego, języka obcego oraz dwóch przedmiotów do wyboru spośród : biologia, chemia, fizyka, fizyka i astronomia, geografia, historia, matematyka. Podczas rekrutacji na specjalność Neurobiopsychologia brane są pod uwagę oceny z egzaminu dojrzałości z biologii, języka polskiego i dwóch przedmiotów do wyboru spośród: chemia, filozofia, fizyka, fizyka i astronomia, geografia, historia, język obcy, matematyka. Przedstawione informacje pozwalają na stwierdzenie, iż zasady rekrutacji zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów, stanowią również sito selekcyjne pozwalające na dobór odpowiednich kandydatów. W opinii studentów procedury rekrutacji są przejrzyste i zrozumiałe.

1.6.2.

Procedura potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów została przyjęta Uchwałą Senatu Uniwersytetu Gdańskiego nr 53/15. Reguluje ona zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się, jak również sposób powoływania i tryb funkcjonowania komisji weryfikujących efekty uczenia się. Osoby zainteresowane rekrutacją składają formularz, który wraz z dokumentami potwierdzającymi posiadanie deklarowanych efektów stanowi podstawę do rozpoczęcia procedury. Pracownik wydziału o odpowiednich kwalifikacjach zwany asesorem dokonuje weryfikacji dokumentów pod kątem zgodności efektów uczenia się z efektami kształcenia, ewentualnie ustala z kandydatem formę dodatkowej weryfikacji efektów a następnie przekazuje materiały wraz ze swoją opinią komisji. Po zapoznaniu się z dokumentacją komisja wydaje decyzję o przyjęciu kandydata na studia i uznaniu określonych przedmiotów wraz z przypisaniem punktów ECTS. Do chwili obecnej do Instytutu Psychologii UG nie wpłynął żaden wniosek o uznanie efektów kształcenia.

1.7.

1.7.1.

Weryfikacja osiągniętych przez studentów efektów kształcenia jest uzależniona od zakresu efektów. Kwestię tę reguluje zarządzenie Rektora UG nr 50/R/15. Wiedzę studentów weryfikuje się przy

pomocy testów, prac pisemnych, analizy przypadków, prac projektowych. Umiejętności oraz kompetencje społeczne sprawdza się oceniając opracowywane przez studentów raporty, sprawozdania, prezentacje, wypowiedzi podczas dyskusji grupowych czy wykonywanych zespołowo projektów badawczych. Istotnym źródłem informacji na temat kryteriów oceny efektów kształcenia są sylabusy. Zawierają one opis wymagań, uzyskiwanych efektów kształcenia oraz sposobów oceny zadań, które mają być wykonane. Każda sesja egzaminacyjna jest formą weryfikacji osiągniętych przez studentów efektów kształcenia. Ważnym etapem weryfikacji wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych jest przygotowywanie pracy dyplomowej. Pozwala ona opiekunowi na monitorowanie postępów osiąganych przez dyplomanta. Podczas egzaminu końcowego student odpowiada na 3 pytania dotyczące obszaru psychologii ogólnej, stosowanej oraz problematyki związanej z pracą magisterską. Forma wypowiedzi studenta, rzeczowość, płynność, argumentacja stanowi miarę jego wiedzy, umiejętności i kompetencji. Przeprowadzona podczas wizytacji analiza wylosowanych prac etapowych, protokołów z zaliczeń, prac magisterskich pozwala na ocenę metod sprawdzania oraz oceniania efektów kształcenia osiągniętych przez studentów jako trafną i skuteczną. Przekonuje o tym zróżnicowanie ocen, jak również stopień trudności testów egzaminacyjnych. Prace magisterskie były dopracowane metodologicznie, tematycznie zgodne ze specjalnością dyplomanta. W ocenie studentów metody sprawdzania oraz oceniania wspomagają ich w ocenie uzyskanej wiedzy i pozwalają na uzyskanie informacji zwrotnej dotyczącej procesu uczenia się i poziomu osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia a sposoby weryfikacji efektów kształcenia są adekwatne do poszczególnych przedmiotów.

1.7.2.

Analiza systemu sprawdzania i oceniania efektów kształcenia wykazała jego rzetelność i bezstronność, jak również porównywalność wyników oceny. W Instytucie Psychologii UG ocenę stopnia osiągnięcia zakładanych przedmiotowych efektów dokonują nauczyciele akademicy w oparciu o przyjęte kryteria oceny zgodne z Regulaminem Studiów UG. Rzetelność procesu weryfikacji efektów kształcenia reguluje również procedura dotycząca rozkładu ocen w protokołach. Studenci otrzymują w sylabusach informacje dotyczące sposobu oceny wykonywanych zadań. Mają też wgląd w ocenione prace, które są archiwizowane przez pracowników zgodnie z Zarządzeniem Rektora UG nr 103/R/14. Jeżeli student kwestionuje otrzymaną ocenę przeprowadza się rozmowę wyjaśniającą z udziałem studenta, nauczyciela akademickiego prowadzącego przedmiot oraz kierownika odpowiedniego Zakładu. W ostatnim okresie, jak wynika z uzyskanych informacji, nie odnotowano w Instytucie Psychologii przypadków niezgodnych z prawem lub nieetycznych zachowań studentów. Studenci oceniani są według wielostopniowej skali ocen, wymagania jakie należy spełnić, aby otrzymać zaliczenie są dla nich zrozumiałe i nie budzą zastrzeżeń. Forma zaliczenia jak i kryteria do spełnienia zawsze przedstawiane są przez prowadzącego w czasie pierwszych zajęć. Studenci nie wskazywali na sytuacje, w których forma lub wymagania ulegały zmianie w czasie trwania semestru. Nie kwestionowali rozkładu egzaminów podczas sesji, uzyskiwanych ocen ani czasu oczekiwania na ich ogłoszenie.

Uzasadnienie

Koncepcja kształcenia i jego realizacja w Instytucie Psychologii Uniwersytetu Gdańskiego umożliwia studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Funkcjonowanie kierunku jest zgodne z misją i strategią Uniwersytetu, i zapewnia odpowiednią jakość kształcenia. Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje rozwojowe w psychologii, ukierunkowane są również na potrzeby otoczenia społeczno- gospodarczego. Instytut przyporządkował oceniany kierunek do obszaru kształcenia, określił dziedziny nauki i dyscyplinę naukową do której odnoszą się efekty kształcenia. Sformułowane efekty kształcenia odpowiadają wymogom kształcenia o profilu ogólnoakademickim

i zakładają uzyskanie przez absolwentów odpowiedniego poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do prowadzenia pracy badawczej oraz działalności praktycznej. Program studiów odpowiada zakładanym efektom kształcenia a różnorodność form realizacji procesu kształcenia stwarza studentom warunki osiągnięcia kwalifikacji właściwych dla profilu ogólnoakademickiego. Dobór treści programowych odpowiada zakładanym efektom kształcenia a stosowane metody dydaktyczne aktywizują studentów, uwzględniają samodzielne uczenie się i wraz z czasem studiów umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów. Punktacja ECTS spełnia ustawowe wymagania. Ponad 50% punktów ECTS przypisanych jest zajęciom związanym z prowadzonymi badaniami naukowymi prowadzonymi w Instytucie. Studenci mają możliwość elastycznego kształtowania swej ścieżki kształcenia w wymiarze przekraczającym wymagane 30% punktów ECTS. Stosowane formy zajęć dydaktycznych są trafne i różnorodne, dostosowane do rodzajów efektów kształcenia. W programie studiów zostały uwzględnione praktyki zawodowe, określono efekty kształcenia, metody ich weryfikacji, dobrano odpowiednie instytucje do realizacji praktyk. Program studiów uwzględnia umiędzynarodowienie procesu kształcenia. System rekrutacji zapewnia wszystkim kandydatom równe szanse. Instytut posiada uprawnienia do uznawania efektów kształcenia uzyskanych poza systemem studiów. Do tej pory nie było wniosków o ich uznanie. Funkcjonujący system weryfikacji i oceny efektów kształcenia jest przejrzysty, logiczny i pozwala na określenie poziomu, wiedzy, umiejętności i kompetencji studenta.

Studenci mają możliwość poznania wszystkich komponentów procesu kształcenia, rozwijania swej wiedzy i umiejętności elastycznego kształtowania ścieżki modułów przewidzianych w programie studiów. Studenci uczestniczą w różnych formach kształcenia, a liczby grup są odpowiednie do rodzaju zajęć. Kryteria oceniania są przejrzyste a samo ocenianie odbywa się w sposób sprawiedliwy.

Zalecenia.

Zaleca się intensyfikację umiędzynarodowienia procesu kształcenia na poziomie wymiany kadr i studentów.

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

2.1 Nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy—zapewniający realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku.*

2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w tej formie.*

2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

2.4 Jednostka prowadzi badania naukowe w zakresie obszaru/obszarów wiedzy, odpowiadającego/odpowiadających obszarowi/obszarom kształcenia, do którego/których został przyporządkowany kierunek, a także w dziedzinie/dziedzinach nauki oraz dyscyplinie/dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.*

2.5 Rezultaty prowadzonych w jednostce badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz w jego realizacji.

Ocena – w pełni

Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

2.1.

Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim.

Analiza spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego dla profilu ogólnoakademickiego obejmuje posiadane tytuły i stopnie naukowe, specjalizację naukową oraz dorobek naukowy nauczycieli akademickich, a także obciążenia dydaktyczne w bieżącym roku akademickim oraz złożone oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego. Zgodnie z Raportem Samooceny Uczelnia zgłosiła do minimum kadrowego kierunku psychologia na poziomie jednolitych studiów magisterskich 46 osób, w tym 15 nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego oraz 31 doktorów.

W związku z przepisami przejściowymi, określonymi w **§ 26 ust. 1** rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz. U. z 2016 r. poz. 1596) analiza minimum kadrowego dla wizytowanego kierunku studiów została przeprowadzona w oparciu o dotychczas obowiązujące przepisy prawa zawarte w rozporządzeniu stanowiącym poz. 5 Załącznika nr 1 raportu. A zatem minimum kadrowe dla wizytowanego kierunku studiów powinno spełniać warunki określone w **§ 12 ust. 1 oraz 3 w § 16 ust. 1 pkt. 2 lit. a** rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370). W związku z powyższym do minimum kadrowego kierunku psychologia prowadzonego na poziomie jednolitych studiów magisterskich ZO PKA zaliczył 45 osób (w tym 15 samodzielnych nauczycieli akademickich, posiadających tytuł profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego oraz 30 posiadających stopień doktora), ocenianych w załączniku nr 4 – 15 samodzielnych nauczycieli akademickich i 15 osób z tytułem doktora, gdyż mają zapewniającą realizację programu studiów dorobek naukowy w jednym z obszarów wiedzy, odpowiadającym obszarom kształcenia (społeczny i humanistyczny), wskazanym dla wizytowanego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych (psychologia, nauki o komunikacji społecznej, pedagogika, socjologia, filozofia, nauki o rodzinie, nauki o zarządzaniu), do których odnoszą się efekty kształcenia zdefiniowane dla tego kierunku. (szczegóły w załączniku nr 4).

W przypadku wymogu określonego w **§ 12 ust. 3** rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370) stwierdza się, iż dwa zgłoszone obszary (nauk humanistycznych i społecznych) są reprezentowane w minimum kadrowym. W grupie kadry samodzielnej 7 osób reprezentuje nauki społeczne, 8 nauki humanistyczne. W grupie osób z tytułem doktora 5 osób uzyskało tytuły w obszarze nauk społecznych oraz 25 osób w obszarze nauk humanistycznych (osoby te uzyskały tytuły doktorskie w czasie, gdy obowiązywało przyporządkowanie psychologii do obszaru nauk humanistycznych). Zmiana przepisów prawa nie generuje zmiany obszaru poznania i badawczego głównego i pobocznych nurtów psychologii, niezmiennie orientującej się na człowieka i jego zachowania, a także na powiązanie ich ze społeczeństwem, filozofią, socjologią, człowiekiem w różnych fazach rozwoju.

Osoby zaliczone do minimum kadrowego spełniają wymagania określone w **§ 13 ust. 1** oraz w **§ 8 ust. 1 pkt 2 lit. d** w/w rozporządzenia oraz w **art. 9a ust. 1** ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Analiza obciążeń dydaktycznych nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe wykazała, iż z wyjątkiem jednej osoby, (która z tego tytułu nie została zaliczona do minimum kadrowego (szczegóły w załączniku nr 4 raportu), wszyscy spełniają także wymóg określony w **§ 13 ust. 2** w/w rozporządzenia.

Dokumentacja, informacje zamieszczone w zintegrowanym systemie o nauce i szkolnictwie

wyższym POL-on, a w szczególności oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego pozwalają na stwierdzenie, iż osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w art. 112a ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, do liczby studentów kierunku dla obszaru nauk społecznych określa § 17 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia stanowiącego poz. 5 Załącznika nr 1 raportu. Na podstawie udziału punktów ECTS koniecznych do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia wskazano obszar nauk społecznych jako wiodący (75%) (drugi – obszar nauk humanistycznych -25 %). A zatem stosunek liczby nauczycieli akademickich reprezentujących minimum kadrowe, do liczby studentów kierunku powinien spełniać wymagania w par. 17 ust. 1. pkt. 8. Stosunek ten dla obszaru wiodącego (nauki społeczne) wynosi 1:41, przy obowiązującym, granicznym 160, dla obszaru uzupełniającego: 1:81 (nauki humanistyczne), przy obowiązującym, granicznym 1:120, przy ogólnej liczbie studentów 1222. A zatem stwierdza się, że warunek ten został spełniony, uśredniając wynosi on 26,56.

Analiza dokumentacji (publikacje i prowadzone aktualnie badania naukowe) pozwala na stwierdzenie, że nauczyciele akademicy, wchodzący w skład minimum kadrowego mają odpowiednie kwalifikacje do prowadzenia zajęć na kierunku w obszarze nauk społecznych i humanistycznych, zgodnie z wymaganiami określonymi w par. 12, ust. 1 rozporządzenia. Wszystkie osoby zostały zatrudnione, nie później niż od początku semestru studiów, a zatem spełniają warunek określony w § 13 ust.1 powyższego rozporządzenia. Spełniony jest także wymóg określony w § 16 ust.1. pkt. 2a.

2.2.

Dorobek naukowy pracowników naukowo-dydaktycznych Jednostki, prowadzących zajęcia na kierunku psychologia jest bardzo znaczący. Pracownicy Instytutu, stanowiący minimum kadrowe publikują wyniki swoich badań w ponad 100 punktowanych czasopismach, zarówno z listy B, jak i w ponad 40 czasopismach znajdujących się w bazie JCR (lista A). Większość pozostałych publikacji kadry naukowo-dydaktycznej, zamieszczonych w pracach zbiorowych, edytowanych zostało w dobrych i bardzo dobrych wydawnictwach psychologicznych. Na szczególne uznanie w tej kwestii zasługuje działalność naukowa przede wszystkim samodzielnych nauczycieli akademickich, z których niektórzy publikują wyłącznie w czasopismach znajdujących się w bazie JCR (szczegółowa analiza dorobku nauczycieli akademickich w załączniku nr 4). Nie można też nie docenić prowadzenia i utrzymywania przez Instytut dwóch własnych czasopism: Current Issues in Personality Psychology i Health Psychology Report, które obecnie punktowane na liście ministerialnej B, aspirują do znalezienia się w bazie JCR. Pracownicy w ocenianym okresie pozyskali 9 grantów NCN i MNiSW, z czego cztery, co bardzo powinno cieszyć, uzyskane zostały przez młodych pracowników nauki. Kolejne dwa projekty naukowe (granty norweskie) prowadzone w Instytucie są wynikiem współpracy międzynarodowej, co sprawia, że dorobek naukowy pracowników jest rozpoznawalny poza granicami Polski. Co bardzo istotne, problematyka grantów poza np. specjalistycznymi zagadnieniami kliniczno-poznawczymi dotyczy także badań podstawowych (Regulacyjna funkcja metawiedzy Ja oraz motywacyjne i poznawcze korelaty metawiedzy Ja). Z rozmów z pracownikami wynika, że nie zgłaszają oni problemów związanych w pozyskiwaniu grantów, wręcz przeciwnie podkreślają, że uzyskują konieczną pomoc od władz wydziału. Kadra naukowo-dydaktyczna stale doskonaląca się praktycznie w specjalistycznych instytucjach pozauczelnianych, współpracuje również z naukowcami z obszaru nauk medycznych co owocuje wieloma wspólnymi publikacjami oraz poszerza kompetencje, także dydaktyczne, pracowników. Obsada zajęć co do zasady zapewnia zgodność dorobku naukowego prowadzącego z zakresem wyznaczonym treściami prowadzonych zajęć, co w pełni umożliwia realizację efektów kształcenia na kierunku. Ocena wszystkich zajęć dokonana przez Komisję PKA, w trakcie hospitacji, jest bardzo pozytywna, zarówno ze względu na dobór przekazywanych i diskutowanych ze studentami treści, sposobów i form prowadzenia zajęć, jak i merytoryczne przygotowanie

nauczycieli akademickich.

2.3.

Zespół pracowników naukowo-dydaktycznych w Instytucie Psychologii UG jest zespołem młodym, z dużymi perspektywami rozwojowymi, o czym świadczy choćby liczba uzyskanych przez pracowników tytułów i stopni naukowych w ciągu ostatnich czterech lat: cztery tytuły naukowe profesora oraz cztery stopnie doktora habilitowanego. Niewątpliwie współpraca w ramach wspólnych projektów Jednostki z kilkoma ośrodkami zagranicznymi (np. Uniwersytet Houston-Downtown, Turku University of Applied Science) należy do działań podnoszących kwalifikacje naukowe pracowników. W programie Erasmus w ocenianych latach uczestniczyło 13 pracowników, w stażach zagranicznych (np. Lipsku, Sztokholmie, w Lejdzie) 9 osób, co należy także ocenić uznać za przejaw działań mających na celu zarówno podnoszenia kwalifikacji naukowych, jak i kompetencji dydaktycznych. W tym też czasie instytut gościł 3 pracowników z zagranicy w ramach programu Erasmus, oraz 1 pracownika w ramach stażu naukowego. Przez okres ostatnich trzech lat 20 pracowników Jednostki prowadziło zajęcia za granicą, a 9 osób przybyło z zagranicy w celu prowadzenia zajęć w Jednostce (m.in. z Wielkiej Brytanii i Kanady). Instytut realizuje projekt Kształcimy najlepszych doktorantów w ramach programu operacyjnego Kapitał Ludzki, co daje szansę rozwoju także najmłodszym adeptom nauki. Z rozmów z pracownikami (i Dyrekcją) wynika, że nauczyciele akademicy poddawani są okresowej ocenie mającej na celu, nie tylko podsumowanie dorobku naukowego każdego z nich, ale przede wszystkim, motywowanie pracowników do podnoszenia kwalifikacji naukowych i starania się o kolejne stopnie i tytuły naukowe.

2.4.

W Instytucie realizowane są zarówno badania podstawowe dotyczące np. funkcji metawiedzy Ja, jak i mieszczące się w problematyce psychologii społecznej (stereotypów, stereotypów związanych z płcią, mechanizmów grupowych) psychologii międzykulturowej, jakości życia rozważanej w różnych kontekstach, psychologii klinicznej i neurobiopsychologii. Dużą grupą tematów, z racji klinicznego zorientowania i specjalizacji wielu pracowników, są zagadnienia związane z funkcjonowaniem poznawczym dzieci i dorosłych w kontekście różnorodnych zaburzeń (fizycznych i psychicznych), neuropsychologii, psychogerontologii, rozwoju i patologii w rodzinie, stresu, trudności adaptacyjnych, zasobów psychologicznych. Jednym ze sztandarowych projektów, z wykorzystaniem złożonej aparatury i metodologii, jest badanie dysfunkcji poznawczych u pacjentów z przewlekłą niewydolnością nerek. Pracownicy Instytutu prowadzą badania z zakresu psychologii rozwojowej oraz organizacji i zarządzania. Należy również podkreślić, że w badaniach naukowych (grantach) biorą udział studenci przygotowując się tym samym do rzetelnego prowadzenia w przyszłości własnych badań.

2.5.

Działalność naukowa pracowników naukowo-dydaktycznych jednostki jest spójna z prowadzonymi zajęciami, programem i efektami kształcenia. Zarówno problematyka prowadzonych projektów badawczych, jak i działalność związana z publikowaniem wyników badań, ma przełożenie na realizację treści programowych na zajęciach, tematyki prowadzonych prac magisterskich i jest związana z zakładanymi efektami kształcenia. Także liczebność i różnorodność zajęć fakultatywnych ma swoje odzwierciedlenie w realizowanych projektach badawczych m.in. z zakresu psychologii klinicznej, zaburzeń poznawczych, neurobiopsychologii, psychogerontologii, psychologii penitencjarnej, konsumpcjonizmu, jakości życia.

Uzasadnienie   Wszyscy nauczyciele akademicki, wchodzący w skład minimum kadrowego z racji dorobku naukowego oraz kwalifikacji zawodowych są przygotowani w pełni do realizacji zadań programowych na studiach o profilu ogólnoakademickim na kierunku, psychologia.   Działania władz Jednostki są skierowane w sposób bardzo konsekwentny na rozwój kadry naukowej, jej umiędzynarodowienie i motywowanie do uzyskiwania kolejnych stopni naukowych. Zarówno dorobek naukowy, kompetencje dydaktyczne, jak doświadczenie, także kliniczne, nauczycieli akademickich jest adekwatne do programu prowadzonych zajęć i zakładanych efektów kształcenia w obszarze nauk społecznych, studiów o profilu ogólnoakademickim, na kierunku psychologia.   Badania naukowe prowadzone przez Instytut są w pełni zgodne z obszarem wiedzy do których należy psychologia oraz zgodne są z założonymi efektami kształcenia na kierunku.   Analiza dokumentacji, rozmowy przeprowadzone ze studentami wskazują na stałe doskonalenie naukowe kadry przez prowadzenie istotnych badań podstawowych i aplikacyjnych, wykorzystania ich efektów w poszerzaniu i różnicowaniu oferty dydaktycznej w zakresie zarówno przedmiotów obligatoryjnych, prowadzonych specjalności i zajęć fakultatywnych.   Zalecenia – brak.
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia
3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, w przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku praktyki te zostały uwzględnione.*   3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy uczelnią a danym podmiotem. *
Ocena – wyróżniająca   Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi   3.1.   Jednostka, działając na rzecz kształcenia na kierunku psychologia, zabiega o nadanie mu walorów pozwalających studentom / absolwentom na jak najlepsze odnalezienie się w roli praktykanta czy pracownika. Relacje z otoczeniem społecznym i gospodarczym mają wieloraki charakter, płaszczyzną tychże jest wspólny namysł nad efektami i treściami kształcenia, specjalnościami, ofertą kursów czy podejmowane zagadnienia. Należy zatem odnotować obecność rzeczywistości pozaakademickiej w praktyce i zamyśle edukacyjnym.   Ponadto – pozostając w paradygmacie zarządzania jednostką/kierunkiem, Wydział zapewnił udział interesariuszy zewnętrznych w działaniach WSZJK. Uczestniczyli oni w pracach Rad Programowych i w zebraniach Zakładów Naukowych. Paleta interesariuszy zewnętrznych jest bogata i adekwatna względem kierunku – placówki oświatowe różnego szczebla, jednostki służby zdrowia służby penitencjarne o różnym charakterze, władze lokalne, podmioty gospodarcze.   Podmioty te: • opiniowały i konsultowały programy kształcenia; • zaangażowały się na polu ekspertyz i badań naukowych; • współorganizowały seminaria i konferencje; • uczestniczyły w prowadzeniu projektów (na każdym z etapów);

- współprowadziły praktyki studenckie;
- uczestniczyły w zajęciach dydaktycznych;
- włączały studentów do działań na rzecz otoczenia społecznego (np. wolontariat w placówkach NGO czy mogących w przyszłości stanowić miejsce zatrudnienia);
- współuczestniczyły w doskonaleniu kompetencji studentów;
- współtworzyły akty normatywne dot. szkolnictwa i oświaty.

Godnym podkreślenia jest fakt, że nauczyciele UG są praktykami pełniąc szereg funkcji o charakterze doradczym, konsultacyjnym, eksperckim w radach programowych i wdrożeniowych. Aktywność ta jest realizowana (i stosownie dokumentowana), ma miejsce na poziomie lokalnym, wojewódzkim, krajowym i międzynarodowym (programy ochrony zdrowia psychicznego, modele integracji imigrantów, rodzic po ludzku, superwizorzy i konsultanci w ochronie zdrowia i urzędzie pracy, globalna społeczność badawcza..., zdolni Pomorza..., Odyseja Umysłu).

3.2.

Współpraca z otoczeniem społecznym jest realizowana poprzez staże i praktyki studenckie. Umowy te przewidują zaangażowanie placówek w proces kształcenia. Wydział dysponuje (co okazano ZO PKA) stosownymi umowami, tam gdzie charakter współpracy tego wymaga. Szereg inicjatyw ma środowiskowy charakter, wypływa ze społecznej funkcji uniwersytetu oraz orientowania się w procesie nauczania na zaspakajanie potrzeb studiujących i otoczenia społecznego. Jednakże, co do zasady, jednostka nie prowadzi kształcenia we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych.

Uzasadnienie

Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym reprezentowanym przez różne podmioty w celu optymalizacji oferty kształcenia oraz zapewnienia wysokiej jego jakości. Działania te są zróżnicowane, odnoszą się do różnych sfer uniwersyteckiej rzeczywistości (efekty kształcenia, praktyki, ekspertyzy, staże, doradztwo, doskonalenie kadry, studentów, treści i metody nauczania). Stopień zinstytucjonalizowania relacji jest różny, ale w pełni zaspakaja i oczekiwania oraz potrzeby stron. Kryterium należy uznać za spełnione na wyróżniającym poziomie pod względem merytorycznym i formalnym, przyjęte rozwiązania mają charakter funkcjonalny, dokumentacja dowodzi realności aktywności Wydziału i przedstawicieli kierunku psychologia.

Zalecenia – brak.

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzenie badań naukowych

4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów badawczych ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, tj. liczby studentów oraz do prowadzonych badań naukowych. Jednostka zapewnia studentom dostęp do laboratoriów w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów oraz udziału w badaniach.*

4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki.*

4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwia studentom i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych), personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów.

Ocena – wyróżniająca.

Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi

4.1.

Jednostka dysponuje salami do prowadzenia zajęć dydaktycznych o powierzchni od 40 do 60 m², wyposażonymi w sprzęt multimedialny oraz tradycyjne tablice, salami audytoryjnymi od 170 do 349 m² z rzutnikami multimedialnymi, komputerami, nagłośnieniem, wizualizerami, systemami do tłumaczeń symultanicznych (dwie z sal audytoryjnych). Jednostka wyposażona jest w cztery laboratoria (badań psychomotorycznych, badań eksperymentalnych, badań psychoneurofizjologicznych, diagnostyki psychologicznej), w salę do zajęć terapeutycznych wyposażoną w pełni w sprzęt audio, w leżanki z masażerami. Laboratoria wyposażone są w sprzęty nagrywające, lustro weneckie, sprzęt EEG, klatkę Faradaya. W pracowni badań psychomotorycznych znajdują się aparaty do badania sprawności m.in. Wirometr, ciemnia kabinowa, system komputerowych testów psychologicznych wykorzystywanych w badaniach z zakresu psychologii transportu i psychologii pracy Test 2 Drive, w laboratorium diagnostyki psychologicznej znajduje się około 400 metod diagnostycznych. Laboratoria wykorzystywane są zarówno w trakcie badań naukowych pracowników, jak i w trakcie zajęć dydaktycznych. W instytucie są także 32 gabinety dla pracowników, wśród nich, co bardzo istotne jest także pokój dla doktorantów.

Studenci oceniają bardzo pozytywnie infrastrukturę Wydziału.

4.2.

Na kampusie uniwersyteckim Uczelnia posiada osobny, imponujący rozmiarami, gmach Biblioteki Głównej. Zaprojektowany z dużą starannością architektoniczną budynek i jego pomieszczenia dają możliwość na swobodne rozmieszczenie zasobów i nieskrępowany do nich dostęp zarówno dla pracowników biblioteki, jak i jej użytkowników. Biblioteka jest w pełni skomputeryzowana, a księgozbiór liczący ponad 1,3 miliona woluminów sytuuje bibliotekę na wysokim miejscu wśród bibliotek naukowych szkół wyższych w Polsce. Biblioteka jako jedna z kilkunastu w kraju otrzymuje kompletne egzemplarze wydawnictw krajowych, ma również dostęp do czasopism elektronicznych oraz subskrybowanych baz cyfrowych. Zapewniając dostęp do Wirtualnej Biblioteki Nauki umożliwia użytkownikom korzystanie z zasobów licencyjnych (np. Web of Science, Ebsco, Elsevier). Zasoby Biblioteki oraz nieskrępowane możliwości korzystania ze specjalistycznych baz danych, repozytoriów dla pracowników i studentów ocenianej jednostki, sprzyjają pracy naukowej i przygotowywaniu się studentów do zajęć i realizacji projektów. 83 stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu (sieć Eduroam), 560 miejsc w czytelniach oraz osobne pokoje do pracy zapewniają użytkownikom nieskrępowany i bardzo wygodny dostęp do psychologicznej literatury polskiej i światowej. Warunki stworzone w bibliotece i w czytelni należy uznać za optymalne, co zresztą znajduje wyraz w opiniach studentów, którzy działalność biblioteki oceniają bardzo wysoko. W ich odczuciu zasoby biblioteczne zaspokajają wszystkie potrzeby związane z realizacją zajęć i zadawaną przez wykładowców literaturą. Opinie studentów w pełni pokrywają się z wrażeniami i wiedzą uzyskaną przez ZO PKA na temat zasobów, możliwości i warunków pracy w bibliotece.

4.3.

Jednostka nie prowadzi kształcenia na odległość, natomiast wykorzystuje platformę internetową do przekazywania materiałów dydaktycznych w ramach realizacji zajęć do wyboru. Pracownicy komunikują się ze studentami w celu przekazywania im materiałów do zajęć wykorzystując do tego

celu Panel Nauczyciela oraz Portal Edukacyjny. Do prowadzenia zajęć na odległość w ramach realizacji przedmiotów do wyboru. Pracownicy komunikują się ze studentami w celu przekazywania im materiałów na zajęcia wykorzystując do tego celu Panel Nauczyciela oraz Portal Edukacyjny.

Uzasadnienie

Wszystkie wizytowane pomieszczenia i ich wyposażenie spełniają w najwyższym stopniu zarówno potrzeby badawcze pracowników, jak i dydaktyczne studentów. Zarówno ich liczba, jak i dbałość kadry o sprzęt jak najlepszej jakości budzi jak najwyższe uznanie.

Jednostka w opinii studentów zapewnia bazę dydaktyczną do realizowania zajęć pozwalając na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

Zarówno zasoby biblioteczne (należące do największych zasobów bibliotek szkół wyższych) jak i zapewnienie swobodnego dostępu do zasobów bibliotecznych oraz znakomite warunki korzystania z nich na miejscu i/ lub przez Internet, sprawia, że zostały zapewnione doskonale warunki pracy i studiowania tak dla pracowników, jak i studentów.

Chociaż Jednostka nie prowadzi zajęć e-learningowych, to umożliwiła studentom kontakt z pracownikami w celu przekazywania koniecznych informacji oraz materiałów do zajęć.

Zalecenia – brak.

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy

5.1 Pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów, poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności badawczych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach.*

5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową i międzynarodową oraz nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem naukowym.*

5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności, współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku.*

5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych.

5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

Ocena – w pełni.

Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi

Pomoc dydaktyczna

Studenci uczestniczący w spotkaniu z ZO PKA jednoznacznie stwierdzili, że nauczyciele punktualnie rozpoczynają i kończą swoje zajęcia oraz konsultacje. W przypadku braku zajęć są zawsze informowani z odpowiednim wyprzedzeniem. Ponadto w razie odwołania konsultacji zostaje wyznaczony termin zastępczy o tym samym wymiarze godzin. Kontakt pomiędzy studentami a wykładowcami przebiega bez zakłóceń, na pierwszych zajęciach studenci otrzymują dane kontaktowe. Konsultacje nie służą jedynie do odrabiania ewentualnych nieobecności studentów lecz do bieżącego pogłębiania wiedzy i rozwiązywania problemów studentów.

Pomoc naukowa

Studenci mają możliwość swobodnego wyboru opiekuna oraz tematu pracy dyplomowej. W Instytucie funkcjonują trzy koła naukowe, każde z nich cieszy się dużym zainteresowaniem wśród studentów. Działalność kół jest szeroko promowana, nie tylko wśród studentów Instytutu, ale też Wydziału. Koła posiadają szereg możliwości wsparcia finansowego (z instytutu, wydziału lub z puli Prorektora).

Pomoc materialna

Studenci posiadają wiedzę na temat form wsparcia, których szczegółowe zasady opisuje *Regulamin przyznawania pomocy materialnej dla studentów Uniwersytetu Gdańskiego*. Wnioski stypendialne są rozpatrywane przez Wydziałową Komisję Stypendialną oraz Odwoławczą Komisję Stypendialną, których skład w większości stanowią studenci.

Studenci pozytywnie opiniują procedurę aplikowania o świadczenia. Znany jest stosowny *Regulamin*. Wydział zapewnia wsparcie w postępowaniu stypendialnym.

5.2.

Instytut Psychologii uczestniczy w programach mobilności studenckiej: Erasmus+ oraz MOST. Studenci znają możliwości wzięcia udziału w wyżej wymienionych programach, jednak niewiele osób bierze w nich udział, co potwierdzają dane statystyczne: 2013 r.– 16 osób, 2014 r. – 15 osób, 2015 r. 14 – osób. Tak niskie statystyki są wynikiem lokalizacji Uczelni, z którymi jednostka ma podpisane umowy w ramach programu Erasmus+ (większość placówek prowadzi zajęcia w języku hiszpańskim a studenci w większości deklarują biegłą znajomość języka angielskiego). Powszechnie znane są zasady rekrutacji, pozytywnie ocenia się prowadzenie spraw studenckich w czasie pobytu zagranicznego oraz po powrocie. Studenci zagraniczni mogą liczyć na wsparcie pracowników jednostki od momentu rekrutacji, aż do procesu dyplomowania.

5.3.

Na Uczelni działa Biuro Karier, które nie służy jedynie jako baza ofert pracy lecz również jako centrum doradcze oraz organizator szeregu kursów ułatwiających wejście absolwentów na rynek pracy. Studenci pozytywnie oceniają działalność Instytutu oraz Biura Karier.

Studenci mają styczność z wieloma placówkami, których działalność jest zbieżna z wizytowanym kierunkiem studiów.

5.4.

Wydział jest w pełni przystosowany do osób niepełnosprawnych pod względem infrastruktury. W razie potrzeby studenci z niepełnosprawnościami mogą liczyć na wsparcie Biura Osób Niepełnosprawnych, które pomaga nowym studentom poznać architekturę budynku. Istnieje możliwość otrzymania stypendium dla osób niepełnosprawnych. Informacje na temat pomocy dla osób niepełnosprawnych znajdują się na stronie internetowej Biura Osób Niepełnosprawnych, które funkcjonuje jako jednostka międzywydziałowa.

5.5.

Instytut posiada własny dział zajmujący się obsługą administracyjną studentów, który występuje pod nazwą Tok Studiów. Studenci są tam obsługiwani w zakresie spraw związanych z procesem

dydaktycznym. Uczestnicy spotkania z ZO PKA zgodnie stwierdzili, że dni otwarcia oraz godziny pozwalają na skorzystanie z pomocy pracowników. Obsługa administracyjna związana również z pomocą materialną została oceniona pozytywnie. Studenci mają dostęp do dokumentów związanych z programem kształcenia (efekty kształcenia, sylabusy) poprzez Portal Studenta oraz stronę internetową Instytutu.

Decyzje stypendialne są wydawane w określonych przez Uczelnie terminach, które są znane studentom, a świadczenia są wypłacane terminowo.

Uzasadnienie

Studenci bardzo chwalą atmosferę panującą w Instytucie Psychologii, w szczególności wymieniają życzliwość wykładowców oraz pracowników administracyjnych. Pomoc materialna jest dla studentów dostępna, a jej zasady są jasne i zrozumiałe. Studenci mają możliwość uczestniczenia w programie Erasmus+. Istnieje możliwość wyjazdu w ramach praktyk do jednostek zagranicznych. Studenci mają zapewnione wsparcie dla osób niepełnosprawnych przez pracowników administracyjnych. Studenci i absolwenci mogą liczyć na wsparcie biura karier podczas wejścia na rynek pracy. Kursy i seminaria organizowane w Instytucie Psychologii umożliwiają zdobycie dodatkowych kompetencji i umiejętności

Zalecenia – brak zaleceń.

6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów

6.1 Jednostka, mając na uwadze politykę jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu.*

6.1.1. projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych,*

6.1.2 monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania,

6.1.3 weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania,*

6.1.4 zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,

6.1.5. wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia,*

6.1.6. kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej,*

6.1.7. wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej,

6.1.8. zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz środków wsparcia dla studentów,

6.1.9 sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia,

6.1.10. dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach

6.2. Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

Ocena – w pełni.

Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi

Polityka jakości realizowana w Uczelni jest częścią Strategii rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego

wyznaczonej do realizacji do 2020 roku. Polityka jakości zakłada, iż Uniwersytet Gdański, przekonany o celowości ciągłego doskonalenia jakości kształcenia studentów, pragnie kontynuować i wzbogacać, funkcjonujące od wielu lat w Uczelni, formy zapewnienia wysokiej jakości kształcenia. W działaniach tych Uczelnia odwołuje się do zdobytych w tym zakresie doświadczeń, poszczególnych jej jednostek oraz pracowników. Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Gdańskim opiera się na wspólnym dążeniu przez środowisko akademickie do osiągnięcia najwyższej jakości zajęć dydaktycznych, powiązanej z wysokimi standardami badań naukowych. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia został wprowadzony w Uniwersytecie Gdańskim uchwałą Senatu nr 76/09 z dnia 26.11.2009 r. w sprawie wprowadzenia wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, natomiast aktualnymi aktami prawnymi regulującymi kwestie zapewnienia jakości kształcenia w Uczelni są: Uchwała Senatu nr 39/16 z dn. 29.09.2016 r. oraz Zarządzenie Rektora nr 93 z dn. 06.10.2016 r. w sprawie zasad funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w Uniwersytecie Gdańskim.

Na Wydziale Nauk Społecznych wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia funkcjonuje na mocy Zarządzenia Dziekana nr 1/2014 z dnia 01.10.2014 r. w sprawie zmiany zarządzenia nr 1/2011 z dnia 24.03.2011 r. w sprawie zasad funkcjonowania systemu zapewniania jakości kształcenia na Wydziale Nauk Społecznych. Wyszczególnione w powyższych dokumentach cele i zadania wyznaczają ramy prowadzonej polityki jakości. Struktura systemu jakości kształcenia jest dwupoziomowa, stąd część stosowanych procedur przez Wydział Nauk Społecznych ma charakter ogólnouczelniany, natomiast w ramach stworzonej przez Uczelnię swobody w kształtowaniu systemu na poziomie wydziału uszczegółowiono niektóre rozwiązania dotyczące np. procesu dyplomowania lub realizacji praktyk w kontekście kierunku studiów. Zasady funkcjonowania wydziałowego systemu zapewniania jakości kształcenia reguluje aktualnie Zarządzenie Dziekana nr 1/2014 z dn. 01.10.2014 r. Wprowadzając wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia określono jego cel, obszary funkcjonowania oraz strukturę organizacyjną. Przyjętymi elementami i jednocześnie stosowanymi narzędziami systemu są: okresowe przeglądy i analiza programów nauczania; hospitacje zajęć dydaktycznych, uwzględniające związek z założonymi celami oraz stosowanymi metodami i środkami dydaktycznymi; analiza przyjętych sposobów i zasad oceniania studentów, w tym stosowanych kryteriów i procedur; monitorowanie zasobów służących kształceniu oraz środków wsparcia dla studentów; ankietowe badania jakości kształcenia o charakterze ogólnouczelnianym i wydziałowym, prowadzone wśród studentów oraz absolwentów; badania opinii pracowników; pracodawców na temat kwalifikacji absolwentów oraz oczekiwań rynku pracy w zakresie pożądanых kwalifikacji absolwentów; utworzenie Funduszu Innowacji Dydaktycznych, wspierającego nowatorskie rozwiązania edukacyjne powstające w Uczelni; podnoszenie jakości procesu kształcenia poprzez stworzenie oferty programowej, mającej na celu kształcenie i doskonalenie kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich i doktorantów. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia wdrożony na Wydziale Nauk Społecznych jest spójny z systemem uczelnianym w zakresie monitorowania, zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia. W celu realizacji założeń systemowych prowadzony jest pomiar, monitorowanie i analiza jakości kształcenia oraz organizacji pracy poprzez: weryfikację i ocenianie efektów kształcenia; monitorowanie programów i planów studiów; spełnienie potrzeb i oczekiwań studentów; wykorzystanie wyników z badań oczekiwań, samooceny i satysfakcji studentów; badań jakości zajęć dydaktycznych, w tym hospitacji; ocenę działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej nauczycieli akademickich; badanie satysfakcji pracowników; monitorowanie losów zawodowych absolwentów, jak również badanie satysfakcji wśród interesariuszy zewnętrznych. Strukturę organizacyjną wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia na poziomie Uczelni tworzą: Rektor, Prorektorzy, Pełnomocnicy, w tym Pełnomocnik ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, Dział Kształcenia, Biuro Jakości Kształcenia, Biuro Karier oraz Uczelniany Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia. Z kolei na poziomie Wydziału: Dziekan, Prodziekani ds. studenckich i kształcenia, Rada Wydziału, Rady Instytutów, Dyrektorzy Instytutów oraz ich Zastępcy ds.

dydaktycznych, Kierownicy Zakładów, Koordynatorzy przedmiotów, Rady Programowe kierunków studiów, Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz cała społeczność akademicka. Nadzór nad funkcjonowaniem wydziałowego systemu zapewnienia jakości kształcenia sprawuje Dziekan, który wdraża uchwały i zalecenia ogólnouczelniane, a także Rady Wydziału w zakresie polityki jakości, istotną rolę w doskonaleniu rozwiązań systemowych pełni również Rada Instytutu. Aktualny skład osobowy oraz zakres kompetencji Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia reguluje Zarządzenie Dziekana. Posiedzenia Zespołu zwoływane są co najmniej jeden raz w miesiącu, natomiast omawiane podczas obrad zagadnienia są protokołowane. Sporządzana jest także lista obecności. W pracach Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia biorą udział przedstawiciele studentów, których delegował Samorząd Studencki. Z analizy dokumentacji wynika, iż zakres obowiązków oraz uprawnień gremiów i osób działających na rzecz zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia został formalnie określony, a uprawnienia i kompetencje przydzielone w ramach struktury zarządzania procesem dydaktycznym są jasne i zrozumiałe. Identyfikuje się również przejrzystość procesu podejmowania decyzji w sprawach związanych z monitorowaniem, oceną i doskonaleniem jakości procesu kształcenia, w tym programu kształcenia i osiąganych efektów kształcenia. Procedury i rozwiązania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia stosowane na ocenianym kierunku studiów pozwalają na systematyczne podnoszenie poziomu jakości kształcenia. Zauważalne jest systematyzowanie i rozwijanie przedsięwzięć dotyczących budowy kultury jakości kształcenia. Uznać zatem należy, że Jednostka aktywnie prowadzi działania w kierunku zapewnienia wysokiej jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Ponadto wypracowała przejrzystą strukturę zarządzania kierunkiem, w tym podjęła prace mające na celu dokonywanie oceny realizacji efektów kształcenia, której wyniki stanowią podstawę rewizji programu kształcenia. Funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia podlega systematycznej ocenie, której efektem jest uszczegóławianie i doskonalenie procedur. Ponadto ocena własna jednostki umożliwia formułowanie wniosków i rekomendacji w zakresie modyfikacji programów kształcenia i doskonalenia jakości kształcenia.

6.1.1.

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia zawiera regulacje uwzględniające udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie kształcenia oraz określające ich wpływ na program i efekty kształcenia. Zgodnie z powyższym na mocy Uchwały Senatu ustalono wytyczne dla rad wydziałów dotyczące tworzenia programów kształcenia, z których jednoznacznie wynika oddziaływanie interesariuszy na proces dydaktyczny. Ponadto przyjęte rozwiązania systemowe wskazują, iż do zadań Rady Programowej należy przegląd i monitorowanie programów kształcenia, a szczególnie w oparciu o potrzeby i oczekiwania studentów, pracowników oraz absolwentów. W Instytucie Psychologii w roku akademickim 2015/2016 został przeprowadzony okresowy przegląd planów i programów kształcenia na kierunku *psychologia* w związku z wprowadzeniem do oferty studiów nowej specjalności „*Psychoseksuologia*”. Przegląd dotychczasowych planów i programów determinował modyfikację programów polegających na wprowadzeniu nowego przedmiotu „*Psychologia edukacyjna*” dla studentów II roku oraz zwiększenie wymiaru godzin przeznaczonych na realizację przedmiotu „*Introduction to psychology*”. W wyniku wprowadzenia nowego przedmiotu dokonano zmian w macierzach efektów kształcenia polegające na uzupełnieniu wspomnianych macierzy nowymi przedmiotami. W pracach Rady Programowej uczestniczą przedstawiciele interesariuszy wewnętrznych (studentów, nauczycieli akademickich) oraz jeden interesariusz zewnętrzny, jako przedstawiciel otoczenia - Dyrektor Organizacji „Pracodawcy Pomorza”, stąd interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni biorą udział w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia, w tym efektów kształcenia. Opinie studentów pozyskiwane są także podczas spotkań i rozmów przeprowadzanych przez Prodziekanów oraz Opiekunów poszczególnych roczników desygnowanych spośród nauczycieli akademickich. Spotkania odbywają się cyklicznie i

są protokołowane (do wglądu ZO PKA podczas wizytacji przedłożono stosowną dokumentację), natomiast w ramach obowiązków Opiekunowie lat na bieżąco omawiają sprawy ze studentami podczas dyżurów i konsultacji, co poświadczają sporządzone przez nich sprawozdania za dany rok akademicki. Źródłem informacji są także badania ankietowe przeprowadzane wśród studentów oraz przedstawiciele Samorządu studenckiego, który pełni rolę opiniodawczą programu kształcenia. Elementem wydziałowego systemu zapewnienia jakości kształcenia są liczne konsultacje z interesariuszami wewnętrznymi, którymi są nauczyciele akademicy i studenci, którzy chętnie wyrażają opinie na temat programów kształcenia, przedmiotów oraz warunków ich realizacji. Programy kształcenia były przedmiotem dyskusji oraz konsultacji ze studentami, jak również z kadrą akademicką w wyniku których największy wpływ współpracy ze wspomnianymi interesariuszami odnotowano w proponowanej ofercie modułów psychologii stosowanej, a zatem do najważniejszych modyfikacji wprowadzanych w programie kształcenia na przestrzeni ostatnich 4 lat zaliczyć należy: zmniejszenie wymiaru godzin, jak i punktów ECTS z przedmiotu „*Wprowadzenie do psychologii społecznej*” z wymiaru 30 godzin wykładu i 30 godzin ćwiczeń, do wymiaru 15 godzin wykładu i ćwiczeń; zwiększenie z 15 do 30 godzin przeznaczonych na realizację w formie ćwiczeń przedmiotu „*Psychometria*”, realizowanych na III roku studiów oraz o 15 godzin w przypadku przedmiotów: „*Podstawy statystyki psychologicznej*” oraz „*Pakiety statystyczne dla psychologów*”; wprowadzenie przedmiotu „*Podstawy ochrony własności intelektualnej*”, jako obowiązkowego dla I roku studiów, którego realizacja odbywa się w wymiarze 15 godzin; wprowadzenie przedmiotu „*Psychologia edukacyjna*”, jako obowiązkowego dla II roku studiów, realizowanego w wymiarze 15 godzin; zwiększenie z 30 do 60 godzin przeznaczonych na realizację przedmiotu „*Introduction to psychology*”; wprowadzenie do oferty studiów nowej ścieżki specjalizacyjnej – *Psychologia sportu* oraz obowiązkowego dla II roku wykładu „*Wstęp do psychologii sportu*” w wymiarze 15 godzin. Kolejnym przykładem wpływu interesariuszy wewnętrznych na proces kształcenia jest systematyczne wprowadzenie do oferty modułów psychologii stosowanej kursów do wyborów odpowiadających bieżącym zainteresowaniom studentów oraz zapotrzebowaniu rynku pracy. Ponadto odpowiedzią na zgłoszone postulaty interesariuszy wewnętrznych jest uruchomienie nowej specjalizacji – *Psychoseksuologia* w trybie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. W celu dążenia do zapewnienia najwyższej jakości kształcenia na kierunku tematyka związana z kształtowaniem i doskonaleniem programów kształcenia była dyskutowana z interesariuszami zewnętrznymi, z którymi prowadzona współpraca została sformalizowana. Ponadto interesariuszy zewnętrznych włączono w proces dydaktyczny poprzez powierzenie im zajęć, przykładowo w ramach ścieżki *Psychologia Rodziny* współpraca z Opiniodawczym Zespołem Specjalistów Sądowych przy Sądzie Okręgowym w Gdańsku, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną nr 7 oraz Fundacją Oparcia Społecznego Aleksandry FOŚA zaowocowała udziałem pracowników w zajęciach dla studentów w ramach przedmiotu „*Praca psychologa w instytucjach i placówkach wspomagających rodziny*”. Z kolei w obrębie ścieżki *Psychologia Organizacji, Zarządzania i Marketingu* eksperci zewnętrzni biorą udział w realizacji zadań dydaktycznych o aplikacyjnym charakterze, a zatem cyklicznie w każdym semestrze studenci mają możliwość w ramach realizowanych zajęć (z poziomu C) spotykać się i konfrontować zdobytą wiedzę z praktykami reprezentującymi lokalny rynek biznesowy. W zakresie *Patologii Społecznych i Psychologii Sądowo-Penitencjarnej* realizowana jest ścisła współpraca ze służbami mundurowymi, a szczególnie z policją. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi prowadzona jest także w zakresie realizacji wykładów np. z Polskim Towarzystwem Psychoterapii Psychoanalitycznej oraz Polskim Towarzystwem Psychologicznym zorganizowano w dniu 06.02.2016 r. wykład na temat „*Czy psychoterapie psychoanalityczne są skuteczne?*” oraz 01.10.2016 r. wykład i seminarium na temat „*Transgeneracyjnego przekazu traumy na przykładzie zjawiska odwrócenia ról w rodzinie*”. Z kolei z Instytutem Studiów Psychoanalitycznych im. H. Segal zorganizowano cykl wykładów pt. „*Freud na nowo*”, które spotkały się z bardzo dużym zainteresowaniem wśród studentów i pracowników. W wyniku współpracy z Pomorskim Domem Nadziei - organizacją zajmującą się tematyką HIV i AIDS umożliwiono studentom poszerzenie

wiedzy w zakresie profilaktyki oraz leczenia HIV i AIDS. Pracownicy Zakładu Psychologii Osobowości i Psychologii Sądowej Instytutu Psychologii we współpracy z Wydziałem Prewencji Ruchu Drogowego zorganizowali konferencję pt. „*Wyzwania współczesnej profilaktyki zagrożeń społecznych*”. W dniach 2-3 grudnia 2016 r. we współpracy z Gdańskim Ośrodkiem Pomocy Psychologicznej dla Dzieci i Młodzieży zorganizowano VIII Ogólnopolską Konferencję Naukową z cyklu „*Teoria i praktyka terapeutyczna*” pt. „*Między miłością a nienawiścią- o seksualności*”. Kolejnym aspektem wpływu interesariuszy zewnętrznych na proces kształcenia jest działalność Konwentu Uniwersytetu Gdańskiego, w skład którego wchodzi poza Rektorem, jako przewodniczącym: Wojewoda Pomorski, Marszałek Województwa Pomorskiego, Przewodniczący Sejmiku Samorządowego Województwa Pomorskiego, Prezydent Miasta Gdańska, Prezydent Miasta Gdyni, Prezydent Miasta Sopotu, przedstawiciel organizacji pracodawców, przedstawiciel Wojewódzkiego Urzędu Pracy oraz przedstawiciel Kuratora Oświaty. Do zadań Konwentu należy m.in.: wyrażanie opinii o strategii i kierunkach Rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego; wyrażanie opinii w sprawie kierunków kształcenia i badań ważnych dla rozwoju Pomorza i kraju; proponowanie i tworzenie rozwiązań promujących zatrudnianie absolwentów Uniwersytetu; określanie priorytetowych obszarów współpracy naukowej i wdrożeniowej podmiotów gospodarczych oraz władz samorządowych z Uniwersytetem; pomoc w komercjalizacji wyników badań naukowych; pomoc w sprawie organizacji praktyk studenckich i współpracy z podmiotami zewnętrznymi. Prowadzona przez Instytut Psychologii współpraca z przedstawicielem otoczenia zewnętrznego obejmuje także organizację prac dyplomowych, stąd w zakresie poszczególnych seminariów magisterskich realizowane są projekty badawcze. Prace magisterskie powstają w oparciu o współpracę z konkretnymi przedsiębiorstwami, placówkami służby zdrowia, poradniami czy szkołami – w zależności od problematyki poruszanej na seminarium i stanowią odpowiedź na konkretne zapotrzebowanie wiedzy różnych firm, korporacji. Realizowane prace magisterskie są także elementem praktyk w określonych placówkach służby zdrowia czy placówce penitencjarnej. Nawiązana w ten sposób współpraca owocuje zatrudnieniem absolwentów kierunku *psychologia*. W projektowaniu efektów kształcenia zasięga się opinii absolwentów, jako interesariuszy zewnętrznych. Absolwenci są obejmowani wówczas badaniem ankietowym, którego wyniki analizuje Rada Programowa odpowiedzialna za doskonalenie programu i efektów kształcenia. W toku wizytacji uzyskano informację, iż najczęściej wykorzystywane są opinie absolwentów pozyskiwane drogą nieformalną poprzez kontakty nauczycieli akademickich oraz Stowarzyszenie Absolwentów Uniwersytetu. Informacje te umożliwiają: wskazanie zakresu wiedzy, umiejętności lub kompetencji społecznych, które należałoby wprowadzić do programu kształcenia, w celu lepszego dostosowania absolwenta do potrzeb rynku pracy; modyfikację oferty kursów do wyboru przypisanych do poszczególnych modułów oraz kształtowanie oferty dydaktycznej. Z analizy dokumentacji oraz uzyskanych w toku wizytacji informacji wynika, iż aktualne wyniki badania losów zawodowych absolwentów Uczelni nie są uszczegóławiane o dane dotyczące absolwentów poszczególnych kierunków studiów, a zatem w ocenie ZO PKA należy zwrócić szczególną uwagę na fakt, iż brak identyfikacji absolwentów danego kierunku czyni monitoring mało przydatny w doskonaleniu programu kształcenia tegoż kierunku. Wpływ interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych na proces kształcenia podkreślono w sprawozdaniu Instytutu Psychologii z oceny własnej za rok akademicki 2015/2016 poprzez stwierdzenie, iż *„dodatkowym atutem jest wzbogacanie oferty kształcenia o elementy praktyki zawodowej poprzez realizację części zajęć dydaktycznych z zakresu psychologii stosowanej przez psychologów praktyków oraz przedstawicieli środowisk związanych z działalnością psychologiczną, a także aktualizacja oferty kształcenia adekwatnie do sygnałów płynących ze środowiska interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych determinująca uruchamianie nowych specjalności i ścieżek specjalizacyjnych*”. Studenci mają możliwość uczestniczenia w procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości kształcenia poprzez udział swoich przedstawicieli w Senacie Uczelni, Radzie Wydziału oraz Radzie Naukowej Instytutu Psychologii. Liczba studentów w tych organach jest zgodna z art. 61 ust. 3 oraz art. 67 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Ponadto reprezentanci studentów znajdują się w składzie

Zespołu Zapewniania Jakości Kształcenia. Dzięki udziałowi w tych gremiach studenci mają możliwość zgłaszania swoich uwag w czasie posiedzeń, a także w momencie przedstawiania opinii Samorządu Studentów (Przeważają opinie ustne wygłaszane na posiedzeniach wyżej wymienionych gremiów) na temat planu i programu kierunku. Opinie te zostały przedstawione ZO PKA podczas wizytacji i wyrażały pozytywną ocenę. Studenci wypełniają raz na semestr ankiety ewaluacyjne po zakończeniu każdego zajęcia, a ich wyniki przedstawiane są dyrekcji Instytutu, prowadzącym oraz przedstawicielom studentów.

6.1.2.

W ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia stopień osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia jest systematycznie monitorowany. Monitoring obejmuje wszystkie rodzaje zajęć i jest prowadzony na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania. Rozwiązaniem systemowym jest analiza rozkładu ocen studentów, ponadto nauczyciele akademicki, a także koordynatorzy przedmiotów kompleksowo sprawdzają poziom realizacji wszystkich efektów kształcenia zdefiniowanych w sylabusach poszczególnych przedmiotów. Instytut Psychologii oraz Rada Programowa systematycznie co najmniej raz w roku dokonują oceny własnej, w tym pomiaru wyników uzyskanych przez studentów ze wszystkich przedmiotów, analizują opinie studentów na temat samooceny poziomu osiągnięcia efektów kształcenia, a wyniki te także analizy przedstawiane są przez Zastępcę Dyrektora Instytutu Psychologii ds. Dydaktyki Radzie Instytutu, Wydziałowemu Zespołowi ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia i Dziekanowi Wydziału w formie sprawozdania. Dziekan po zasięgnięciu opinii osób stanowiących minimum kadrowe prezentuje Radzie Wydziału ocenę osiągniętych efektów kształcenia wraz z propozycjami doskonalenia programów kształcenia oraz metod ich realizacji. Z kolei przedstawiciel Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia referuje sprawy związane z oceną realizacji efektów kształcenia na posiedzeniu Uczelnianego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Podczas wizytacji do wglądu ZO PKA przedłożono stosowne sprawozdanie, dotyczące oceny realizacji zakładanych efektów kształcenia za rok akademicki 2015/2016, z którego wynika, iż głównym miernikiem oceny poziomu osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia jest *analiza rozkładu ocen uzyskanych przez studentów, z uwzględnieniem praktyk studenckich i procesu dyplomowania*. W wyniku przeprowadzonych analiz na kierunku *psychologia* prowadzonym na Wydziale Nauk Społecznych stwierdzono, iż średnie z ocen rozkładają się równomiernie, natomiast w incydentalnych przypadkach zdiagnozowano wyłącznie oceny bardzo dobre, które wzbudziły niepokój Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, dlatego też zalecono przeprowadzenie rozmowy wyjaśniającej z prowadzącym zajęcia, w wyniku której uzyskano informację, iż przyczyną zaistniałej sytuacji był przyjęty sposób weryfikacji efektów poprzez pracę zbiorową studentów w większych grupach, a zatem w ramach działań doskonalących zlecono prowadzącemu zmianę stosowanego systemu weryfikacji. W wyniku rozmowy z przedstawicielami Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia ustalono, iż dotychczas nie zaistniała potrzeba stosowania dodatkowych środków np. w formie hospitacji zajęć dydaktycznych. Wyniki oceny realizacji efektów kształcenia są gromadzone przez Radę Programową kierunku *psychologia*, Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz Radę Instytutu i Radę Wydziału w formie sprawozdania. Analizowane są przez nauczycieli akademickich, władze jednostki, a także gremia działające na rzecz zapewnienia jakości kształcenia. Upowszechnianie wyników odbywa się poprzez ich omówienie z poszczególnymi grupami interesariuszy. Studenci mają możliwość zapoznania się z wynikami tejże oceny poprzez swoich przedstawicieli. Istotnym elementem wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia jest badanie poziomu osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia wśród absolwentów, którzy poprzez bezpośrednie kontakty oraz ankietę wypełnianą w ramach monitorowania losów zawodowych absolwentów wypowiadają się na temat poziomu nabycia przekazanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz ich przydatności na rynku pracy.

Monitorowanie założonych efektów kształcenia odbywa się poprzez: analizę dokumentacji, programów studiów, w tym planów studiów, sylabusów i harmonogramów zawartych na stronach internetowych poszczególnych jednostek dydaktycznych, a także analizę wyników ankiet zajęć dydaktycznych. Studenci mają możliwość oceny w czasie wypełniania ankiety ewaluacyjnej czy wiedza i umiejętności zdobyte podczas zajęć są przydatne w osiągnięciu efektów kształcenia (opisanych w sylabusie) z danego przedmiotu. Studenci przytoczyli przykłady prowadzących, którzy wspólnie ze studentami analizują ankiety, aby poprawić jakość prowadzonych przez siebie zajęć.

6.1.3.

WSZJK obejmuje weryfikację osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć. Identyfikuje się także działania mające na celu wykrywanie i zapobieganie plagiatom. Przyjęte sposoby realizacji efektów kształcenia oraz formy ich weryfikacji poddawane są systematycznej ocenie przez kadrę akademicką, w tym Koordynatorów przedmiotów, Radę Programową kierunku *psychologia*, Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, studentów w procesie ankietyzacji, którzy mają możliwość oddzielenia odpowiedzi na pytanie dotyczące sposobu zaliczenia przedmiotu, czy umożliwił przedstawienie wiedzy, umiejętności i kompetencji nabytych podczas zajęć oraz podczas hospitacji zajęć dydaktycznych, które zazwyczaj uznawane są za adekwatne w stosunku do zakładanych efektów kształcenia. Jednakże w efekcie przeprowadzonych przeglądów za konieczne uznano wprowadzenie zmian, które były efektem modyfikacji oferty kursów przypisanych do poszczególnych modułów psychologii stosowanej i niejednokrotnie były odpowiedzią na sygnały płynące ze strony interesariuszy wewnętrznych (studentów) oraz zewnętrznych (absolwentów). W ramach ścieżki *psychologii organizacji, zarządzania i marketingu* dokonano połączenia dwóch przedmiotów ćwiczeniowych w jeden wykład pt. „*Patologie w organizacji*”. Zmiana formy realizacji przedmiotu obejmowała modyfikację sposobów weryfikacji określonych efektów kształcenia, adekwatnie do formy zajęć. Ponadto dokonano zmniejszenia wymiaru godzin przeznaczonych na realizację przedmiotu „*Rodzina a praca*” z 30 godzin na 15 (*ścieżka psychologii organizacji, zarządzania i marketingu* oraz *ścieżka psychologii rodziny*). W ramach ścieżki specjalizacyjnej *psychologii sądowo – penitencjarnej* dokonano zmiany formy realizacji efektów kształcenia z ćwiczeń audytoryjnych na konwersatoria względem przedmiotu: „*Psychologia grup mundurowych*”, w przypadku którego zmiana formy realizacji efektów kształcenia nie miała wpływu na sposób weryfikacji efektów kształcenia. Z kolei do wykładu „*Poznawcza psychologia społeczna*” realizowanego na II roku studiów w wymiarze 30 godzin wprowadzono ćwiczenia audytoryjne. W ramach weryfikacji efektów kształcenia prace dyplomowe podlegają analizie w systemie antyplagiatowym Plagiat.pl, który stosowany jest kompleksowo. Weryfikacja efektów kształcenia odbywa się w ramach seminarium dyplomowego, a także podczas egzaminu dyplomowego. Ze sprawozdania z oceny własnej Wydziału Nauk Społecznych za rok akademicki 2014/2015 wynika, iż w roku akademickim 2014/2015 na Wydziale Nauk Społecznych we wszystkich Instytutach sprawdzono systemem „Plagiat” łącznie 1235 prac dyplomowych, w tym jedynie 10 (0,8%) system wskazał, jako prace nieoryginalne, przekraczające ustalony próg w stopniu nieznacznym. Ponadto odnotowano znaczny spadek liczby prac nieoryginalnych w porównaniu z rokiem ubiegłym (3%) i podkreślono, że program jest narzędziem pomocniczym, nie rozstrzygającym o oryginalności napisanej pracy, gdyż ostatecznie to opiekun pracy, dla której program Plagiat wykazał wskaźnik podobieństwa, decyduje o jej dopuszczeniu do obrony lub odrzuceniu, a zatem po dokonaniu przez opiekunów wnikliwej analizy i dodatkowej weryfikacji prac 9 z nich zostało ostatecznie zaakceptowanych, co pozwoliło na dopuszczenie studentów do egzaminu dyplomowego, natomiast w jednym przypadku sprawę skierowano do Komisji

Dyscyplinarnej ds. studentów. W roku akademickim 2015/2016 w Instytucie Psychologii zweryfikowano łącznie 209 prac magisterskich, z czego 13 miało charakter prac nieoryginalnych, przekraczając dozwolony próg. Po szczegółowej analizie uzyskanych raportów 9 prac dopuszczono do dalszego procedowania ze względu na m.in. specjalistyczne cytowania zawarte w pracy. W przypadku pozostałych prac wszczęto postępowanie dyscyplinarne wobec studentów. W celu zapewnienia właściwej jakości prac dyplomowych w Uczelni oraz na Wydziale Nauk Społecznych, a także w Instytucie Psychologii opracowano standardy dotyczące przygotowania, składania, oceny oraz obrony pracy dyplomowej, a także przydziału seminariów. Tematy prac dyplomowych zatwierdza Rada Instytutu, która weryfikuje także listę osób upoważnionych do pełnienia roli opiekuna i recenzenta z zastrzeżeniem, iż w przypadku gdy opiekunem jest nauczyciel akademicki posiadający stopień naukowy doktora, recenzentem powinien być pracownik samodzielny; listę tę zatwierdza także Dziekan Wydziału. Z przeglądu dokonanego w Instytucie Psychologii w roku akademickim 2015/2016 wynika, iż powyższa procedura dotycząca zatwierdzenia tematów prac magisterskich została wdrożona. Polega ona na przygotowaniu przez opiekunów realizujących seminaria magisterskie do wglądu dla Kierownika Zakładu tematów prac i omówieniu ich na posiedzeniu Rady Instytutu. Zgodnie z wewnętrznymi procedurami Instytutu Psychologii zatwierdzenie tematów prac magisterskich dotyczy studentów, którzy ukończyli 4 rok studiów, w tym pełen rok seminarium magisterskiego. Dokonany przegląd i dyskusja zaproponowanych tematów skutkowała korektami stylistycznymi kilku tematów. Po wprowadzeniu stosownych korekt wszystkie tematy zostały zatwierdzone decyzją Rady Instytutu Psychologii. W ramach dobrych praktyk Rada Programowa kierunku *psychologia* dokonuje wybiórczego przeglądu prac dyplomowych. W przypadku zidentyfikowanych nieprawidłowości weryfikacji podlega cała dokumentacja z procesu dyplomowania, a szczególnie recenzja i protokół z egzaminu dyplomowego. Wśród kryteriów oceny prac dyplomowych wyróżnia się sprawdzenie: struktury pracy, zgodności treści pracy z tematyką kształcenia i profilem studiów, rzetelności oceniania, zadanych pytań podczas egzaminu dyplomowego związanych z pracą dyplomową, kierunkiem i specjalnością. Ponadto weryfikacja prac dyplomowych odbywa się pod kątem rewizji wykazu wykorzystanych źródeł podczas pisania pracy dyplomowej oraz właściwej analizy otrzymanego wyniku z systemu antyplagiatowego przez opiekuna. Wyniki z przeglądu prac dyplomowych na kierunku *psychologia* są omawiane podczas spotkań nauczycieli akademickich, w tym opiekunów i recenzentów na poziomie Instytutu, natomiast dotychczasowe przeglądy nie wykazały istotnych nieprawidłowości w procesie dyplomowania. W ramach Instytutu Psychologii wdrożono wewnętrzną procedurę zatwierdzania zajęć fakultatywnych i seminariów magisterskich. W roku akademickim 2015/2016 poddano weryfikacji wykaz seminariów pod kątem liczby studentów na poszczególnych trybach studiów i na jej podstawie ustalano liczbę seminariów oraz limity miejsc, które można przyznać pracownikom ze stopniem doktora ze względu na zbyt dużą liczbę studentów w stosunku do liczby samodzielnych nauczycieli akademickich. Decyzja przyznania adiunktowi seminarium poprzedzana jest analizą poziomu jego zaawansowania w pracy naukowej, samodzielności w dotychczasowym prowadzeniu seminariów, planowanego obciążenia dydaktycznego na kolejny rok akademicki oraz poziomu zaawansowania w realizacji awansu zawodowego. Zgodnie z procedurą adiunkt może otrzymać seminarium raz na 2 lata. Wybór opiekunów podyktowany jest dodatkowo liczebnością ścieżek specjalizacyjnych/ specjalności tak, aby studenci wszystkich wybranych ścieżek / specjalności mogli realizować seminaria zgodnie z zainteresowaniami naukowymi i zawodowymi. Formą potwierdzania efektów kształcenia są także praktyki zawodowe. Zadaniem wydziałowego opiekuna praktyk studenckich jest analiza realizacji zakładanych dla praktyk efektów kształcenia i analiza opinii pracodawców, przyjmujących studentów Uczelni, w tym Wydziału Nauk Społecznych na praktyki. Wyniki analiz są przekazywane do Kierownika Praktyk. Rozwiązania systemowe zostały wdrożone w zakresie doboru miejsc, w których praktyki się odbywają. Z otrzymanych podczas wizytacji informacji wynika, iż studenci mają zapewnioną swobodę wyboru miejsc przeznaczonych do odbycia praktyki.

Ankietyzacja prowadzona w ramach ocenianego kierunku, umożliwia studentom ocenę stosowanych zasad oceniania poprzez wypełnianie internetowych ankiet na Portalu Studenta. Ankiety pozwalają na wyrażenie opinii w polu na własne uwagi dotyczące odbytych zajęć i ich prowadzącego.

6.1.4.

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia określa procedury dotyczące zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów. Powyższe zostały określone przez Senat Uczelni w uchwale nr 28/15 z dnia 26.03.2015 r. z późn. zm. w *sprawie organizacji potwierdzania efektów uczenia się*. Powyższa uchwała określa: zakres kompetencji osób i gremiów odpowiedzialnych za przeprowadzenie postępowania, tryb odwoławczy, procedurę przyjęcia na studia wraz z wymaganą dokumentacją. Procedura potwierdzania efektów uczenia się została uruchomiona przez Uniwersytet Gdański, jednakże na wizytowanym kierunku studiów dotychczas nie korzystano z tejże procedury ze względu na brak kandydatów. Procedura została objęta nadzorem WSZJK.

6.1.5.

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia obejmuje monitorowanie losów zawodowych absolwentów, które realizowane jest zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr 6/R/15 z dnia 20.01.2015 r. w *sprawie badania losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Gdańskiego* przez Biuro Karier. Badanie ma formę elektronicznej, anonimowej i dobrowolnej ankiety. Ankieta stosowana w ramach WSZJK służy ocenie procesu dydaktycznego oraz przydatności na rynku pracy osiągniętych efektów kształcenia. Wyniki z monitorowania losów zawodowych absolwentów opracowuje Biuro Karier, które w postaci zestawień zbiorczych przekazywane są poszczególnym wydziałom, a następnie Wydziałowemu Zespołowi ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, Radzie Instytutu, Radzie Programowej i pracownikom. Z analizy dokumentacji oraz z informacji uzyskanych podczas wizytacji wynika, iż raport z monitorowania losów zawodowych absolwentów Uczelni nie zawiera podziału na poszczególne kierunki studiów, a zatem ma ograniczoną przydatność w zakresie formułowania rekomendacji służących doskonaleniu programu kształcenia. W celu doskonalenia programów kształcenia Instytut Psychologii zasięga opinii absolwentów w sposób nieformalny, za pomocą różnych kanałów przepływu informacji, przez opiekunów ścieżek specjalizacyjnych, Kierowników Zakładu, opiekunów prac magisterskich oraz pracowników. Cennym źródłem informacji są dane pozyskiwane podczas rozmów z przedstawicielami rynku pracy, interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi, które wykorzystuje się do aktualizacji oferty kształcenia. Ponadto informacje pozyskiwane są w wyniku kontaktów nawiązanych z absolwentami w ramach realizacji studiów podyplomowych, kontynuacji współpracy naukowej lub praktycznej z kadrą dydaktyczno-naukową Instytutu. Dotychczas pozyskane opinie wykorzystano do: modyfikacji oferty kursów do wyboru przypisanych do poszczególnych modułów psychologii stosowanej; modyfikacji nazw przedmiotów do wyboru, np. „*Psychologia transportu i orzecznictwa zawodowego*” pod wpływem uwag absolwentów została zmieniona na przedmiot „*Psychologia pracy w praktyce*”; poszerzenia oferty dydaktycznej w ramach poszczególnych ścieżek specjalizacyjnych, co przełożyło się na uruchomienie nowej ścieżki specjalizacyjnej „*Psychologii sportu*”, jak i nowej specjalności „*Psychoseksuologia*”. Wydział Nauk Społecznych współpracuje z Polskim Stowarzyszeniem Studentów i Absolwentów Psychologii w celu utrzymania bezpośrednich kontaktów z absolwentami kierunku *psychologia*. Współpraca ta realizowana jest przez Koła Naukowe poprzez organizację warsztatów, których celem jest edukacja połączona z integracją studentów *psychologii* różnych

Uczelni w Polsce, którzy mają możliwość pogłębić wiedzę psychologiczną, zidentyfikować potrzeby rynku pracy, jak również wykazać się swoją kreatywnością podczas rozwiązywania zadań.

6.1.6.

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia obejmuje prowadzoną politykę kadrową. W ramach systemu jest dokonywana systematyczna i kompleksowa ocena kadry naukowo-dydaktycznej, w tym ocena okresowa nauczycieli akademickich. WSZJK posiada narzędzia służące ocenie kadry wspierającej proces kształcenia, którą stanowią pracownicy administracji. Nadzór nad rozwojem kadry dydaktyczno - naukowej na kierunku psychologia sprawuje Dyrektor Instytutu oraz Dziekan Wydziału. Decyzje w tym zakresie podejmowane są na podstawie wyników stałego monitoringu kwalifikacji pracowników i ich kompetencji prowadzonego przez Zastępców Dyrektora Instytutu Psychologii oraz Kierowników zakładów naukowych, którzy składają zapotrzebowanie na określoną kadrę naukowo – dydaktyczną. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych odbywa się poprzez badania naukowe i publikacje, udział w krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych, uzyskiwanie stopni naukowych, kursy, szkolenia, a zatem wizytowana jednostka stwarza właściwe warunki do rozwoju naukowego.

Kadra akademicka Zakładu Psychologii Międzykulturowej i Psychologii Rodzaju ma możliwość udziału w warsztatach organizowanych przez osoby z ośrodków zagranicznych przyjeżdżających w ramach programu F. Specialist np. warsztaty pt. *„Jak budować środowisko wspierające wielokulturowość w organizacji”* oraz *„Jak uczyć wrażliwości międzykulturowej”*. Ponadto kadra Instytutu Psychologii ma możliwość współpracy przy organizacji warsztatów, których celem jest rozwijanie kompetencji np. *„Uczeń imigrant w szkole i środowisku- doskonalenie kompetencji międzykulturowych”*. W ramach rozwiązań systemowych cyklicznie badana jest efektywność prowadzonej polityki kadrowej w zakresie zatrudniania, oceny oraz doskonalenia i rozwoju pracowników. W związku z powyższym przeprowadzany jest przegląd rozwoju kwalifikacji pracowników, a także rewizja kadry pod względem ilościowym i jakościowym, w tym jej dorobek naukowy, stopień zaawansowania rozwoju zawodowego oraz kwalifikacji do realizacji przydzielanych zajęć dydaktycznych, a także posiadane kompetencje i kwalifikacje, które umożliwiają weryfikację czy na wizytowanym kierunku zapewniana jest właściwa realizacja programu nauczania, obsada zajęć dydaktycznych oraz minimum kadrowe. Powyższe odbywa się także zgodnie z wewnętrzną procedurą Instytutu Psychologii dotyczącą zatwierdzania zajęć fakultatywnych i seminariów magisterskich. W roku akademickim 2015/2016 poddano weryfikacji wszystkie nowe zgłoszenia zajęć fakultatywnych zarówno pracowników etatowych, jak i spoza Uniwersytetu Gdańskiego. W pierwszej kolejności zgłoszenia poddane zostały weryfikacji przez poszczególnych opiekunów ścieżek specjalizacyjnych/specjalności w celu sporządzenia atrakcyjnej oferty dydaktycznej dla studentów, spójnej z ustalonymi efektami kształcenia i wyznaczonymi modułami poszczególnych ścieżek/specjalności. Weryfikacja ma na celu ustalenie zakresu kompetencji danego prowadzącego do realizowania zgłoszonego przedmiotu w zakresie zarówno dotychczasowego dorobku naukowego, jak i doświadczenia zawodowego. Propozycje, które budziły zastrzeżenia i nie były umocowane w dorobku naukowym czy zawodowym zgłaszającego zostały odrzucone, a następnie poddane weryfikacji i dyskusji podczas posiedzenia Rady Instytutu Psychologii celem ich ostatecznej akceptacji. W wyniku kompleksowego przeglądu zasobów kadrowych stwierdzono, iż kadra Instytutu Psychologii realizująca zajęcia na wizytowanym kierunku prowadzi proces dydaktyczny na wysokim poziomie, są to *„utytułowani, wybitni naukowcy, prowadzący swoje badania na całym świecie, publikujący i cytowani w prestiżowych czasopiśmie, praktycy, liderzy, eksperci konsultujący kluczowe dla środowiska programy i projekty*

wdrożeniowe, aktywni obywatele, opiniotwórcze autorytety w swoich dziedzinach i środowiskach lokalnych”. Ponadto kadre na kierunku *psychologia* stanowią doświadczeni specjaliści z zakresu psychologii klinicznej, psychoseksuologii, neuropsychologii, klinicznej dzieci i młodzieży, psychologii sądowej i penitencjarnej, psychologii organizacji, zarządzania i marketingu, psychologii rodziny, sportu oraz psychologii międzykulturowej. W proces dydaktyczny włączono także osoby posiadające doświadczenie akademickie i praktyczne zdobyte poza Uczelnią, zaangażowane w prace na rzecz szpitali, placówek opiekuńczo – wychowawczych, sądów i placówek penitencjarnych, trójmiejskich organizacji i przedsiębiorstw, pracowni psychologicznych czy klubów sportowych. Część zajęć dydaktycznych z zakresu psychologii stosowanej prowadzona jest przez kadre wspierającą spoza Uniwersytetu Gdańskiego, tj. przedstawiciele rynku pracy – psychologów klinicznych, mediatorów sądowych, psychologów policyjnych, terapeutów, prawników oraz trenerów. Kluczowym czynnikiem wspierającym Dziekana w doborze kadry jest systematycznie przeprowadzana ocena okresowa nauczycieli akademickich, której podlegają wszyscy pracownicy. Ocena okresowa nauczycieli akademickich jest elementem działań pro jakościowych, służącym zapewnianiu wysokiej jakości kadry dydaktycznej i poziomu naukowego jednostki, obejmuje aktywność naukową, organizacyjną i dydaktyczną. Oceny okresowej nauczycieli akademickich dokonuje Komisja Oceniająca, zgodnie z zasadami i trybem określonymi przez statut Uczelni oraz Zarządzenie Rektora nr 16/R/16 z dn. 09.02.2016 r. Z informacji przekazanych podczas wizytacji wynika, iż uzyskane przez nauczycieli akademickich oceny wypadają na ogół pozytywne. Elementem prowadzonej polityki kadrowej są także narzędzia stosowane w ramach systemu zapewnienia jakości kształcenia takie jak: cykliczna ewaluacja zajęć dydaktycznych, skutkująca weryfikacją kompetencji merytorycznych kadry i ich kwalifikacji (wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych) do prowadzenia poszczególnych przedmiotów, jak również hospitacje zajęć dydaktycznych, które przeprowadzane są przez Kierowników Zakładów lub Dyrekcję Instytutu, co najmniej raz na 2-3 lata, a w uzasadnionych przypadkach (negatywne oceny studentów) co roku. Procedura hospitacji zajęć dydaktycznych oraz harmonogram ich przeprowadzania wskazują, iż hospitacje są przeprowadzane systematycznie. Wyniki z przeprowadzonych hospitacji zajęć dydaktycznych są ujmowane w okresowej ocenie pracowników, ponadto są brane pod uwagę przy podejmowaniu decyzji dotyczących polityki awansowej i obsady zajęć dydaktycznych. Analizowane w toku wizytacji protokoły z hospitacji zajęć zawierają szczegółowe zalecenia pohospitacyjne, które stanowią dla osoby hospitowanej przydatne wskazówki pozwalające na doskonalenie zidentyfikowanych niedoskonałości w procesie dydaktycznym. Ze sprawozdania z oceny własnej Wydziału Nauk Społecznych za rok akademicki 2014/2015, sporządzonego dla Uczelnianego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia i omówionego na posiedzeniu Rady Wydziału w dn. 05.11.2015 r. wynika, iż w roku akademickim 2014/2015 na Wydziale Nauk Społecznych przeprowadzono łącznie 67 hospitacji zajęć dydaktycznych. Hospitacje przeprowadzono we wszystkich Instytutach, w tym w Instytucie Psychologii. Wizytowano łącznie 26 wykładów, 4 konwersatoria i 37 ćwiczeń. Osobami hospitującymi zajęcia byli Kierownicy Zakładów (66) i Dyrektorzy Instytutu (1). Z kolei ze sprawozdania Instytutu Psychologii z oceny własnej za rok akademicki 2015/2016 wynika, iż w Instytucie Psychologii przeprowadzono 13 hospitacji zajęć, w tym 7 ćwiczeń i 6 wykładów. Wyniki hospitacji (ze wskazaniem na mocne i słabe strony procesu dydaktycznego) przedstawiono osobom prowadzącym zajęcia podczas rozmów indywidualnych. Przeprowadzone hospitacje w 2014/2015 zakończyły się uzyskaniem przez pracowników pozytywnych opinii Kierownika Zakładu/Dyrektora Instytutu, zarówno co do merytorycznej zawartości, jak i sposobu realizacji zajęć. Z kolei w 2015/2016 w Instytucie Psychologii miały miejsce przypadki wskazywania obszarów wymagających poprawy np. w zakresie sformułowania konkluzji i większej kontroli czasu. W ramach WSZJK ocenie podlega także kadra wspierająca proces kształcenia, co potwierdzają badania przeprowadzane wśród studentów, którzy mają możliwość dokonania oceny organizacji obsługi studentów i pracy pracowników administracji. Ponadto rozwiązaniem systemowym jest wprowadzenie od 2009 roku okresowych ocen pracowniczych dla pracowników Uniwersytetu

Gdańskiego niebędących nauczycielami akademickimi. Aktualnie ocena dokonywana jest na podstawie Zarządzenia Rektora nr 116/R/16 z dn. 21.11.2016 r. Z oceny jakości pracy pracowników administracyjnych przeprowadzanej wśród studentów Instytutu Psychologii w roku akademickim 2015/2016 wynika, iż procedura została wdrożona, jednakże zastosowana w formie papierowej ankiety nie spotkała się z zainteresowaniem studentów, o czym świadczy brak zwrotności ankiet, co jednoznacznie stwierdzono w sprawozdaniu Instytutu z oceny własnej. W zaistniałej sytuacji planowane są dyskusje na temat stosowania tego narzędzia w ramach rozwiązań systemowych. Na uwagę ZO PKA zasługuje fakt, iż polityka jakości realizowana jest zgodnie z prowadzoną polityką kadrową, gdyż każda grupa pracowników ma możliwość wpływu na kwestie związane z jakością kształcenia oraz na wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia poprzez reprezentację w gremiach działających na rzecz zapewnienia jakości kształcenia.

6.1.7.

Studenci Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Gdańskiego mają możliwość oceny zajęć oraz ich prowadzących poprzez wypełnienie ankiety elektronicznej, która jako narzędzie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia służy do oceny jakości procesu dydaktycznego. Badania ankietowe opinii studentów przeprowadzane są dwa razy w roku akademickim w celu uzyskania informacji o poziomie zajęć i przygotowaniu kadry dydaktycznej. System oceny jest kompleksowy, dobrowolny i anonimowy, gdyż sposób realizacji badań ankietowych gwarantuje pełną poufność odpowiedzi. Procedura badań ankietowych wskazuje, iż przy wyliczaniu średniej wartości oceny brane są pod uwagę zajęcia ocenione przez co najmniej 3 osoby. Studenci mają również możliwość bezpośredniego formułowania opinii do władz jednostki oraz poprzez przedstawicieli w poszczególnych gremiach takich jak: Samorząd Studencki, Rada Wydziału, Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, Rada Programowa kierunku *psychologia*. W przypadku badań ankietowych kwestionariusz ankiety jest dostępny dla studentów po zalogowaniu do *panelu studenta*. Podczas badania studenci mają możliwość oceny w skali 1-5 i udzielenia odpowiedzi na 7 pytań dotyczących oceny zajęć: *czy zostały zrealizowane zgodnie z założeniami przedstawionymi przez prowadzącego w sylabusie lub podczas zajęć; czy poszerzyły wiedzę z danej dziedziny; wzbudziły refleksję naukową i przyczyniły się do rozwoju intelektualnego; pozwoliły nabyć lub rozwinąć umiejętności związane z przekazaną wiedzą; czy uczestnictwo w zajęciach pozwoliło nabyć lub rozwinąć kompetencje społeczne (np. praca w grupie, rozumienie potrzeby uczenia się przez całe życie, itp.); czy sposoby zaliczenia przedmiotu pozwalały przestawić wiedzę, umiejętności i kompetencje nabyte podczas zajęć; czy treści zrealizowane w czasie zajęć powtarzały treści zrealizowane na wcześniejszych zajęciach*. Ankieta zawiera także 8 pytań dotyczących oceny prowadzącego: *czy przedstawił treści związane z przedmiotem w sposób zrozumiały; reagował na prośby studentów i dostosowywał sposób omawiania treści programowych do potrzeb studentów; rozpoczął i kończył zajęcia punktualnie; efektywnie wykorzystywał czas przeznaczony na zajęcia; był dostępny podczas wyznaczonych godzin konsultacji; był dostępny poprzez inne ustalone wcześniej ze studentami drogi komunikacji; odnosił się życzliwie do studentów i prezentował wysoki poziom kultury osobistej; prezentował szeroką wiedzę (tematyka wykraczająca poza literaturę obowiązkową, odnoszenie omawianych zagadnień do innych obszarów wiedzy)*. Ponadto w ankiecie zamieszczono 3 pytania dotyczące oceny organizacji zajęć: *czy wszystkie zaplanowane zajęcia odbyły się wg planu lub zostały odrobione w innym ustalonym terminie; czy informacje o zmianach terminów zajęć były przekazywane odpowiednio wcześniej; czy literatura i/lub materiały niezbędne do zajęć były dostępne* oraz 2 pytania ogólne: *w jakim stopniu zajęcia spełniły oczekiwania; w ilu zajęciach brał Pan udział*. Analiza wyników jest przeprowadzana w oparciu o sformułowanie słabych i mocnych stron procesu kształcenia w zależności od uzyskanej średniej ocen, a zatem w przypadku obszarów, które uzyskały średnie oceny mniejsze lub równe niż 4,1 uznaje się, iż wymagają doskonalenia, natomiast średnie uzyskane powyżej stanowią wizytówkę jednostki, jako

dobrze strony. Ze sprawozdania z oceny własnej Wydziału Nauk Społecznych za rok akademicki 2014/2015 wynika, iż zdaniem studentów do mocnych stron wizytowanej jednostki zaliczyć należy: realizowanie zajęć zgodnie z założeniami przedstawionymi przez prowadzącego w sylabusie lub podczas zajęć (średnia ocena: 4,54) oraz adekwatnie dobrane sposoby zaliczeń przedmiotów, które pozwalały studentom zaprezentować nabytą wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne (4,31). Poprawnie wypadła także dobra, bo stosunkowo niska średnia (3,9) przyznana w pytaniu o powtarzanie się na zajęciach treści prezentowanych na innych przedmiotach. W obszarze działań prowadzącego zajęcia mocną stroną okazał się życzliwy stosunek osób prowadzących zajęcia względem studentów i ich wysoki poziom kultury osobistej (średnia ocena: 4,65) oraz punktualność prowadzonych zajęć (średnia ocena: 4,64). Studenci docenili także szeroką wiedzę reprezentowaną przez prowadzących (średnia ocena: 4,49). Z opinii większości studentów na temat organizacji zajęć wynika, iż zajęcia odbywały się zgodnie z planem lub zostały odrobione w innym ustalonym terminie (średnia ocena: 4,7). Z kolei w ramach słabych stron procesu dydaktycznego studenci wskazali jedynie obszar oceny zajęć, a w nim znaczenie zajęć w kontekście nabycia lub rozwinięcia kompetencji społecznych, takich jak praca w grupie, rozumienie potrzeby uczenia się przez całe życie, itp. (średnia ocena: 3,96). Ponadto studenci podkreślili, że zajęcia w małym stopniu wzbudziły ich refleksję naukową i przyczyniły się do rozwoju intelektualnego (średnia ocen 4,06), co więcej zajęcia słabo umożliwiły im nabyć lub rozwinąć umiejętności związane z przekazaną wiedzą (średnia ocen 4,10). Ogólna ocena zajęć dydaktycznych prowadzonych na Wydziale pokazująca w jakim stopniu zajęcia spełniły oczekiwania studentów wyniosła w badanym okresie 4,07. W ponad 50% wypełnionych kwestionariuszy studenci zaznaczyli, iż brali udział w 100% zajęć, 1,5% osób przyznało, że w zajęciach nie brało udziału w zajęciach lub uczestniczyło w maksymalnie 30% z nich. Dokonując interpretacji powyższych wyników zwrócono uwagę, iż uzyskane średnie oceny stanowią górną granicę ustalonego progu i być może są związane z brakiem znajomości sprecyzowanych oczekiwań studentów pierwszego roku studiów. Ponadto przeprowadzone przeglądy programu kształcenia, w tym form realizacji efektów kształcenia, sylabusów potwierdziły, że nabycie umiejętności i kompetencji społecznych takich jak np. praca w grupie lub przyczyniających się do rozwoju intelektualnego, w tym związanych z przekazaną wiedzą jest w znacznym stopniu zapewnione, gdyż określone w sylabusach przedmiotów metody kształcenia uwzględniają metody aktywizujące, pracę własną studenta oraz samodzielną i pod kierunkiem nauczyciela akademickiego pracę badawczą, umożliwiające tym samym osiągnięcie przez studenta zakładanych efektów kształcenia. Wspomniane metody obejmują zarówno prace zespołowe, jak i indywidualne dotyczące analizy przypadków, przygotowywanie prezentacji, opracowywanie wskazanych tematów, ale i raportów statystycznych, diagnoz psychologicznych, planowanych projektów badawczych. Studenci kierunku *psychologia* zyskują kompetencje do projektowania i prowadzenia badań naukowych w obszarze psychologii oraz opracowywania i interpretowania ich wyników już od I roku studiów. Wśród najważniejszych należy wskazać moduł *Metodologii badań psychologicznych, Podstaw statystyki psychologicznej, Pakietów statystycznych dla psychologów oraz seminarium kursowe i magisterskie* realizowane na wyższych rocznikach studiów. Co więcej zwrócono uwagę, iż w przypadku, gdy student, który nie uczestniczył w zajęciach lub przyszedł na zaledwie 2-30% z nich, może obiektywnie je ocenić, a zatem rozważono, czy nie należałoby tego pytania umieścić jako pierwszego w ankiecie, a studentów, których udział w zajęciach będzie niższy niż 33% system nie będzie dopuszczał do dalszego etapu udzielania odpowiedzi, jednakże ostatecznie nie wprowadzono powyższego rozwiązania, które zapewne obniżyłoby w znaczący sposób responsywność studentów biorących udział w badaniu. Ze sprawozdania z oceny własnej Wydziału Nauk Społecznych za rok akademicki 2014/2015, sporządzonego dla Uczelnianego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia i omówionego na posiedzeniu Rady Wydziału w dn. 05.11.2015 r. wynika, iż w roku akademickim 2014/2015 na Wydziale Nauk Społecznych studenci wypełnili łącznie 6262 kwestionariuszy ankiet posiadających 20 pytań, w tym 26,7% stanowią studenci Instytutu Psychologii. Badanie dotyczyło zajęć prowadzonych przez 334 pracowników, w tym 246 zatrudnionych na Wydziale Nauk Społecznych

w pełnym wymiarze czasu pracy. W roku akademickim 2015/2016 wyniki ankietyzacji zostały podsumowane w sprawozdaniu Instytutu Psychologii z oceny własnej, z którego wynika, iż badaniem objęto studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych – w łącznej liczbie 1959. Ewaluacji poddano wszystkie realizowane zajęcia przez etatowych pracowników Instytutu Psychologii oraz spoza niego, a zatem wypełnione ankiety dotyczyły 70 pracowników, z czego 51 zatrudnionych w Instytucie Psychologii. Podsumowanie wyników badań ankietowych wskazuje, iż niewątpliwie do mocnych stron Instytutu Psychologii należy wysoko oceniana przez studentów jakość procesu dydaktycznego. Opinie studentów weryfikowane są także podczas hospitacji. Wyniki z ankietyzacji w formie zestawień zbiorczych upowszechniane są na stronie internetowej Instytutu Psychologii pod zakładką „*Jakość kształcenia*”. Poszczególni oceniani nauczyciele akademicy mają dostęp do wyników przeprowadzanych ankiet w Portalu Pracownika, które zamieszczane są co semestr. Kierownicy zakładów, do których przypisani są poszczególni oceniani nauczyciele, otrzymują corocznie wydruki ewaluacji zajęć swoich pracowników. Ankiety te służą planowaniu hospitacji zajęć dydaktycznych na kolejny rok akademicki oraz brane są pod uwagę podczas przydziału zajęć lub uruchamiania kursów do wyboru, a zatem ankietyzacja wspiera władze jednostki i Uczelni w monitorowaniu obciążeń dydaktycznych oraz obsadzie kadrowej zajęć dydaktycznych, a także w prowadzeniu polityki kadrowej. Ponadto wyniki ankietyzacji są jednym z elementów oceny działalności dydaktycznej w ramach okresowej oceny nauczycieli akademickich, stąd ocena studentów ma znaczący wpływ na ostateczną ocenę okresową pracownika.

6.1.8.

W ramach wewnętrznej procedury Instytut Psychologii przeprowadza ocenę zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej oraz działań wspierających studentów. Ocena infrastruktury dydaktycznej obejmuje ocenę sal dydaktycznych, pracowni oraz ich wyposażenia, dostępu dla studentów, Biblioteki, a także wszelkie wsparcie oferowane studentom w sferze materialnej, socjalnej, jak również warunki do rozwoju naukowego. W ocenie warunków studiowania uczestniczą także interesariusze wewnętrzni (studenci i nauczyciele akademicy hospitujący zajęcia). W ramach WSZJK wykorzystywane są narzędzia do badania tego aspektu procesu kształcenia w postaci hospitacji zajęć dydaktycznych. W przypadku studentów mają oni możliwość zgłoszenia swoich postulatów poprzez przedstawicieli w Samorządzie Studenckim, Radzie Programowej kierunku psychologia, Wydziałowym Zespole ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, jak również studentom delegowanym do Rady Wydziału lub Senatu, a także bezpośrednio nauczycielom akademickim podczas zajęć. W ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia prowadzony jest bieżący monitoring jakości i dostępności infrastruktury, w tym zasobów bibliotecznych, w efekcie którego diagnozuje się aktualny stan oraz potrzeby poszczególnych grup interesariuszy. Dotychczasowe badania dotyczące oceny zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej oraz środków wsparcia dla studentów wskazują, iż wizytowana jednostka dysponuje nowoczesnymi audytoriami wykładowymi oraz salami ćwiczeniowymi, wyposażonymi w nowoczesny sprzęt multimedialny i nagłośnieniowy. Do dyspozycji Instytutu Psychologii są specjalistyczne pracownie np. sala zajęć terapeutycznych i 4 laboratoria (Laboratorium Badań Psychomotorycznych- wyposażone w kilkanaście nowoczesnych aparatów do badań sprawności psychomotorycznych, które wykorzystywane są w diagnostyce i orzecznictwie psychologii pracy oraz w innowacyjny system komputerowych testów psychologicznych wykorzystywanych w zakresie psychologii transportu i psychologii pracy, służących do pomiaru zarówno sprawności psychomotorycznych, jak i intelektualnych i procesów poznawczych; Laboratorium Badań Psychoneurofizjologicznych wyposażone w nowoczesny sprzęt pomiarowy; Laboratorium Diagnostyki Psychologicznej oraz Laboratorium Badań Eksperymentalnych, z lustrem weneckim). Na uwagę ZO PKA zasługują także warunki stworzone do pracy kadrze akademickiej, w tym wyposażenie i powierzchnia gabinetów, które umożliwiają prowadzenie np. seminariów magisterskich. W ramach działań doskonalących sukcesywnie

podejmowane są starania mające na celu pozyskanie dodatkowego wyposażenia w kolejne nowoczesne narzędzia medialne, takie jak: głośniki, tablice interaktywne, komputery stacjonarne i przenośne oraz narzędzia diagnostyczne czy badawcze. Planowane jest w większym zakresie niż dotychczas zadbanie o zaplecze sportowe, aktualnie trwają prace mające na celu lepsze przystosowanie budynku wydziału do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo, dlatego też w budowie jest duża winda przystosowana dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich. Zwrócono szczególną uwagę na fakt, iż do rozwoju specjalistycznych laboratoriów i pozyskiwania nowych i nowoczesnych narzędzi pomiarowych, badawczych oraz diagnostycznych w zakresie *psychologii* przyczynia się silny rozwój naukowy Instytutu Psychologii oraz podejmowana współpraca z przedstawicielami rynku pracy np. w zakresie psychologii transportu. Poprawnie w przeglądzie wypadają zasoby biblioteczne. Gmach budynku Biblioteki Głównej Uniwersytetu Gdańskiego jest nowoczesnym, skomputeryzowanym centrum informacji naukowej. Biblioteka dysponuje znacznym zasobem woluminów oraz liczbą naukowych czasopism polskich i zagranicznych, ponadto zapewnia szeroki dostęp do czasopism elektronicznych. Jest subskrybentem kilku baz komputerowych. Umożliwia dostęp do Wirtualnej Biblioteki Nauki. Biblioteka posiada 83 stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu w całym budynku (poprzez sieć eduroam). Czytelnie dysponują 560 miejscami. Na początku każdego roku akademickiego studenci pierwszych roczników odbywają szkolenie biblioteczne z zakresu obsługi katalogu, pozyskiwania informacji i zasad korzystania z baz elektronicznych. W ramach działań doskonalących sukcesywnie usprawniany jest dla studentów i pracowników dostęp do baz czasopism i publikacji w sieci uniwersyteckiej lub za pośrednictwem VPN poprzez stronę <http://www.bg.ug.edu.pl/e-zasoby>. Bez zastrzeżeń prezentują się także środki wsparcia oferowanego studentom, gdyż studenci mają oferowaną pomoc w sferze finansowej i materialnej, a także stwarzane są im warunki do rozwoju naukowego poprzez: programy mobilnościowe; działalność w Kołach Naukowych (ANIMA- Koło Nauk Psychologicznych; Brevi Manu- psychologia organizacji i zarządzania; EQUALITY- Naukowe Koło Seksuologii; Penitentia-Koło naukowe psychologii); publikacje wspólne z wykładowcami (do wglądu ZO PKA przedłożono podczas wizytacji obszerny wykaz prac ze współautorstwem studentów). Wsparcie w zakresie adaptacji na rynku pracy oferuje studentom Biuro Karier Uniwersytetu Gdańskiego; osoby niepełnosprawne są otoczone opieką Biura ds. Osób Niepełnosprawnych.

W związku z nowoczesną infrastrukturą budynku, w którym mieści się Instytut uwagi dotyczące wyposażenia sal nie są zbierane. Studenci mają możliwość wypełnienia ankiety oceniającej administrację oraz obsługę studenta jednak nie wiedzą (studenci obecni podczas spotkania z ZO PKA) o jej istnieniu.

6.1.9.

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia został objęty informatycznym wsparciem w zakresie przeprowadzanych badań ankietowych wśród studentów i absolwentów, co w zasadniczy sposób umożliwia gromadzenie, wykorzystanie oraz dokumentowanie działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia. W ramach rozwiązań systemowych prowadzony jest bieżący monitoring służący sprawdzeniu czy przyjęty sposób gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia jest właściwy. Z przeprowadzonych podczas wizytacji rozmów wynika, iż na bieżąco omawiane są z poszczególnymi grupami interesariuszy sprawy związane z monitorowaniem jakości kształcenia oraz jego wynikami. Ponadto na stronie internetowej Uczelni systematycznie zamieszczane są aktualne akty prawne, których treści są ogólnodostępne dla całej społeczności akademickiej, a także dla interesariuszy zewnętrznych. Informacje dotyczące działań podejmowanych na rzecz zapewnienia jakości kształcenia gromadzone są w formie sprawozdań z oceny własnej, które za dany rok akademicki sporządzają poszczególne jednostki, w tym Instytut Psychologii, a także Wydział Nauk Społecznych. Sprawozdanie z oceny własnej Wydziału Nauk Społecznych za rok akademicki 2014/2015,

sporządzone zostało na podstawie m.in. sprawozdania Instytutu Psychologii dla Uczelnianego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia i omówione na posiedzeniu Rady Wydziału w dn. 05.11.2015 r. Na stronie internetowej jednostki w zakładce *Jakość kształcenia* zamieszczane są sprawozdania z oceny własnej, a zatem ich treść jest upowszechniana wszystkim grupom interesariuszy. Wyniki z przeprowadzanych badań, w tym ankietyzacji są właściwie gromadzone i upowszechniane. Z kolei podejmowane działania doskonalące świadczą o poprawnej analizie danych. Na stronie internetowej Instytutu Psychologii pod zakładką „*Jakość kształcenia*” zamieszczone zostały dla studentów funkcjonujące na Wydziale i w Instytucie procedury jakości kształcenia oraz coroczne sprawozdania dotyczące jakości kształcenia. W tym szczególnie informacje o analizie ewaluacji zajęć dydaktycznych ujęte w zestawieniach zbiorczych. Poszczególni oceniani nauczyciele akademicy mają dostęp do wyników przeprowadzanych ankiet w Portalu Pracownika, które zamieszczane są co semestr. Kierownicy zakładów, do których przypisani są poszczególni oceniani nauczyciele, otrzymują corocznie wydruki ewaluacji zajęć swoich pracowników. Ankiety te mają służyć z jednej strony planowaniu hospitacji zajęć dydaktycznych na kolejny rok akademicki oraz decyzjom podejmowanym w sprawie przydziału zajęć czy uruchamiania kursów do wyboru. W przeglądzie zasobów informacyjnych związanych z jakością kształcenia uwzględnia się także opinie interesariuszy wewnętrznych (studentów i kadry), a także zewnętrznych takich jak absolwenci, którzy współpracują z Uczelnią i są obejmowani procesem ankietyzacji. Interesariusze mają możliwość zgłoszenia uwag dotyczących funkcjonowania systemu informacyjnego. W przypadku studentów dodatkowe źródło informacji stanowią spotkania, konsultacje i dyżury odbywane przez kadrę akademicką. Przegląd sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia jest kompleksowy, obejmuje funkcjonujący system upowszechniania informacji dotyczących polityki projakościowej, wyników monitorowania jakości procesu kształcenia, w tym uzyskiwanych efektów kształcenia, a także wprowadzanych zmian. Wsparcie w zakresie sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia stanowi utworzone z dniem 4 października 2013 roku na mocy Zarządzenia Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 89/R/13 Biuro Jakości Kształcenia. Do zadań Biura należy m.in. zapewnienie obsługi administracyjnej Uczelnianego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, Pełnomocnika Rektora ds. Zapewniania Jakości Kształcenia oraz współpraca z Wydziałowymi Zespołami ds. Zapewniania Jakości Kształcenia; monitorowanie jakości kształcenia na wszystkich formach studiów poprzez organizowanie badań służących pomiarowi jakości kształcenia oraz poprzez analizę i publikowanie wyników badań; rozpowszechnianie informacji dotyczących zagadnień związanych z zapewnianiem jakości kształcenia; realizacja i koordynowanie działań podejmowanych w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia; współpraca z Biurem Rekrutacji, Biurem Karier, stowarzyszeniami absolwentów; uczestnictwo w projektach w zakresie jakości kształcenia realizowanych przez Uniwersytet Gdański. Ponadto Z-ca Dyrektora Instytutu Psychologii ds. dydaktycznych pełni dyżury ds. jakości kształcenia, informacja na ten temat jest podana na stronie internetowej.

6.1.10.

W ramach rozwiązań systemowych na Wydziale Nauk Społecznych prowadzone są działania mające na celu sprawdzenie czy właściwie zapewnia się studentom dostęp do informacji na temat programów kształcenia, opisu efektów kształcenia, sylabusów, zmian w planach zajęć, terminów zaliczeń i egzaminów, konsultacji i dyżurów nauczycieli akademickich itp. Obsługę studentów Instytutu Psychologii w zakresie procesu dydaktycznego prowadzą: Sekretariat ds. Dydaktyki, Sekretariat ds. Toku Studiów, Sekretariat Instytutu oraz Dziekanat. Informacje na temat kształcenia takie jak: programy kształcenia, w tym efekty kształcenia, plany zajęć, terminy sesji, a także sprawy organizacyjne są udostępniane studentom poprzez stronę internetową Wydziału i Instytutu oraz zamieszczenie w gablotach budynku. Oferta dydaktyczna Wydziału zaprezentowana jest w zakładce

„rekrutacja”. Informacje o możliwości przyjęcia na dany kierunek studiów w trybie potwierdzenia efektów uczenia się podawane są na stronie internetowej Uczelni. Studenci rozpoczynający naukę na I roku studiów za pomocą strony internetowej o nazwie *niezbędnik* mają zapewniony dostęp do informacji dotyczących stron internetowych i kontaktów, szkolenia BHP, dokumentów regulujących wysokości opłat. Studenci mają dostęp do druków umożliwiających obsługę w zakresie pomocy materialnej i innych spraw administracyjnych w formie elektronicznej pod adresem. Ponadto studenci w ramach pierwszych zajęć otrzymują informacje od prowadzącego na temat sylabusu przedmiotu zawierającego opis efektów kształcenia, liczbę punktów ECTS, formy zaliczenia oraz szczegółowe wskazanie literatury obowiązkowej i uzupełniającej. Informacje dotyczące poszczególnych studentów i wykładowców, takie jak oceny uzyskane z zaliczeń i egzaminów, wyniki ankietyzacji udostępniane są elektronicznie po zalogowaniu do portalu studenta (Fast). Ponadto za pomocą panelu studenci mają możliwość sprawdzić swoje dane osobowe w systemie; przeglądać Elektroniczny Indeks; złożyć wniosek o legitymację i sprawdzić jego aktualny stan; sprawdzić swój indywidualny numer konta do wpłat. Informacje związane z procesem dyplomowania także znajdują się na stronie internetowej. Informacje na temat terminów i godzin dyżurów i konsultacji kadry akademickiej oraz władz dziekańskich są udostępniane za pomocą strony internetowej. Informacje o formach wsparcia studentów - rodzajach stypendiów; możliwości korzystania z programów mobilnościowych, działalności organizacji studenckich, w tym Kół Naukowych, Samorządu Studenckiego, Biura Karier są udostępniane na stronie internetowej Uczelni i Wydziału oraz przekazywane studentom podczas spotkań z Prodziekanem i Opiekunem roku. W ramach WSZJK opracowano regulacje dotyczące sposobu dokumentowania i przechowywania dokumentacji potwierdzającej osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, a zatem zgodnie z Uchwałą Senatu nr 42/15 z dn. 28.05.2015 r. dokumentacja jest gromadzona i przechowywana przez nauczycieli akademickich. Czas przechowywania prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych ustalono umownie na okres co najmniej 5 lat tj. do końca cyklu kształcenia. Informacje na temat organizacji praktyk są na bieżąco aktualizowane i udostępniane przez Kierownika Praktyk oraz Opiekunów Praktyk poszczególnych specjalności. Studenci mają możliwość zgłoszenia uwag i nieprawidłowości w zakresie dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach bezpośrednio prowadzącym zajęcia, pracownikom administracji, Prodziekanom oraz poprzez przedstawicieli w Samorządzie Studenckim, Radzie Programowej, Wydziałowym Zespole ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia Radzie Instytutu lub Radzie Wydziału. Ponadto Opiekun roku powołany spośród nauczycieli akademickich przez Dyrektora Instytutu na cały cykl kształcenia wspiera studentów w wyrażaniu opinii w sprawach dotyczących organizacji procesu dydaktycznego. Zgodnie z przydziałem kompetencji Opiekun roku organizuje spotkanie ze studentami podczas którego przekazuje informacje na temat organizacji roku akademickiego, toku studiów, systemu pomocy materialnej i przepisów prawnych obowiązujących w Uczelni, w tym na Wydziale Nauk Społecznych, a szczególnie Regulaminem Studiów, co więcej zapoznaje studentów ze strukturą organizacyjną Uczelni i Wydziału oraz zakresem kompetencji władz nadzorujących proces dydaktyczny. Na uwagę zasługuje fakt, iż Opiekun roku jest w stałym kontakcie ze starostą roku wybranym z grona studentów, co umożliwia właściwy przepływ informacji. Wsparciem dla studentów w zakresie przepływu informacji są także tablice multimedialne zamieszczone w holach głównych Wydziału, które wyświetlają aktualne dane organizacyjne. W przeglądzie zasobów informacyjnych uczestniczą interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. W zakresie przepływu informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach studenci oceniają nauczycieli akademickich. Oceny tej studenci dokonują w ramach ankietyzacji dotyczącej oceny zajęć dydaktycznych. Aktualne wyniki z powyższych badań wskazują, iż kadra akademicka właściwie wywiązuje się z obowiązków. Źródłem informacji w zakresie oceny przepływu informacji są także opinie absolwentów, które pozyskiwane są drogą nieformalną. W wyniku uzyskanych w toku wizytacji informacji na temat bieżących przeglądów zasobów informacyjnych stwierdza się iż w wizytowanej jednostce prawidłowo funkcjonuje system upowszechniania informacji o programie i procesie

kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach.

Jednostka posiada swoją podstronę na stronie internetowej uczelni oraz prowadzi Portal Studenta, z których studenci mogą pobrać potrzebną dokumentację procesu kształcenia – w szczególności zapoznać się z sylabusami przedmiotów i przyporządkowanymi im efektami kształcenia. Studenci mają możliwość oceny powyższych kwestii w ankiecie ewaluacyjnej zajęcia w polu na własne uwagi.

6.2

Wizytowana Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej rezultaty do doskonalenia systemu. Efektem oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia jest wdrażanie nowych i doskonalenie istniejących procedur, które odnoszą się do obszarów wpływających na jakość kształcenia, jak również zmiany w strukturze organizacyjnej systemu, w wyniku której włączono przedstawicieli interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w skład Rady Programowej kierunku *psychologia* oraz w sprawy dotyczące zapewnienia jakości kształcenia. Ponadto w wyniku oceny funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia dostrzeżono konieczność powołania Wydziałowej Komisji Ewaluacji Procedur. Na uwagę ZO PKA zasługuje udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w ocenie skuteczności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, który służy podnoszeniu jakości kształcenia na ocenianym kierunku. Poprawny jest także zakres i źródła danych wykorzystywanych w powyższej ocenie. Ocena skuteczności stosowanych procedur odbywa się kompleksowo i systematycznie co najmniej raz w czasie trwania kadencji władz Wydziału. Przegląd dokonywany jest cyklicznie przez Wydziałową Komisję Ewaluacji Procedur. Wyniki przeglądu systemu są właściwie gromadzone i upowszechniane poprzez przedstawianie na spotkaniach Rady Instytutu oraz Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, a także prezentowanie w postaci zbiorczego raportu Radzie Wydziału oraz Uczelnianemu Zespołowi ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Uzasadnienie

Wydział Nauk Społecznych Uniwersytetu Gdańskiego zapewnia kadrze akademickiej i studentom, jako interesariuszom wewnętrznym udział w procesie określania efektów kształcenia, także współpraca z otoczeniem społeczno- gospodarczym została sformalizowana i zapewnia udział w powyższym procesie interesariuszom zewnętrznym. Na uwagę zasługuje fakt, iż interesariusze zewnętrzni zostali włączeni w proces dydaktyczny poprzez realizację zajęć na wizytowanym kierunku studiów, co w ocenie ZO PKA uznać należy za dobrą praktykę. Samorząd studencki opiniuje efekty kształcenia i program studiów. Przedstawiciele studentów oraz nauczycieli akademickich uczestniczą w posiedzeniach Rady Programowej, Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz Rady Wydziału, co zapewnia im wpływ na decyzje w zakresie zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia. W ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia monitoruje się stopień osiągania zakładanych efektów kształcenia. Monitorowanie prowadzone jest na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania. Systematycznie podejmowane są działania umożliwiające ocenę przyjętych form realizacji i metod weryfikacji osiągniętych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć. W celu zapobiegania plagiatom wdrożono kompleksową weryfikację prac dyplomowych w systemie antyplagiatowym. Z otrzymanych w toku wizytacji informacji wynika, iż na wizytowanym kierunku studiów nie potwierdzano efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów ze względu na brak zgłoszonych kandydatur, jednakże jednostka posiada opracowaną procedurę, którą objęto nadzorem WSZJK. Losy zawodowe absolwentów są monitorowane wielotorowo, pozyskiwanie informacji odbywa się także

drogą bezpośrednich kontaktów co umożliwi wykorzystanie opinii absolwentów na temat efektów kształcenia i ich przydatności na rynku pracy do doskonalenia programu kształcenia. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia obejmuje prowadzoną politykę kadrową dotyczącą nauczycieli akademickich oraz kadry wspierającej proces kształcenia. Ocena jakości kadry realizującej proces kształcenia dokonywana przez studentów, jako narzędzie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości prowadzona jest w sposób kompleksowy, a jej wyniki umożliwiają doskonalenie procesu dydaktycznego. W ramach WSZJK prowadzona jest ocena zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej, zasobów bibliotecznych oraz środków wsparcia studentów. WSZJK obejmuje przegląd zasad gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewnienia jakości kształcenia, a także dostępności i aktualności informacji o programach studiów, zakładanych efektach kształcenia, organizacji i procedurach toku studiów. Przedstawiciele studentów uczestniczą w pracach gremiów Wydziałowych jak i ogólnouczelnianych, mogą się wypowiedzieć w anonimowych ankietach ewaluacyjnych. Studenci widzą znaczącą poprawę (w szczególności w prowadzeniu zajęć) w przypadku problemów zgłaszanych w ankietach oceniających pracowników dydaktycznych. Studenci biorący udział w spotkaniu z ZO PKA nie wiedzieli o istnieniu ankiety oceniającej administrację i obsługę studenta. Wewnętrzny system zapewnienia jakości podlega systematycznej i kompleksowej ocenie, która umożliwia jego doskonalenie i podnoszenie jakości kształcenia na wizytowanym kierunku studiów.

Zalecenia

Zaleca się rozważenie możliwości opracowania wyników z monitorowania losów zawodowych absolwentów z podziałem na poszczególne kierunki studiów, gdyż brak identyfikacji absolwentów danego kierunku czyni monitoring mało przydatnym w doskonaleniu programu kształcenia.

Zaleca się bardziej efektywne promowanie wśród studentów ankiety oceniającej funkcjonowanie administracji i obsługi studenta.

Zaleca się wprowadzenie do ankiety pytania otwartego o propozycje modernizacji infrastruktury oraz wyposażenia budynku, w którym mieści się Instytut.

Odniesienie się do analizy SWOT przedstawionej przez jednostkę w raporcie samooceny, w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez zespół oceniający PKA

Wyniki przeprowadzonej oceny przez ZO PKA oraz jednostkę w ramach analizy SWOT potwierdzają zbieżność diagnozy w poszczególnych obszarach analizy oraz w kontekście mocnych i słabych stron, a także ograniczeń i szans rozwoju (istotne zmienne: zmienność przepisów prawa, konkurencyjność jednostek kierunkowych, pozyskiwanie środków finansowych). Potwierdza to tym samym autentyczność i rzetelność oceny. Wraz z zaproponowanymi kierunkami rozwoju wydają się rozsądnym i dobrze rokującym rozwiązaniem.

Dobre praktyki

Sporządził na podstawie raportów cząstkowych

dr hab. Krzysztof Szewior

Wrocław, w dniu 17 stycznia 2017 roku